

VFF Pension Försäkringsförening
ÅRSREDOVISNING 2018

Innehållsförteckning

VD HAR ORDET	4
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	6
Disposition av årets resultat	18
Femårsöversikt	19
FINANSIELLA RAPPORTER	20
Resultaträkning 1 januari – 31 december	20
Balansräkning	21
Redogörelse för förändringar i eget kapital	22
Kassaflödesanalys	22
Resultatanalys per försäkringsgren	23
NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA	24
Styrelsens undertecknande	44
ORDLISTA OCH DEFINITIONER	46

VFF PENSION FÖRSÄKRINGSFÖRENING

Postadress
M2:7
405 08 Göteborg

Telefon
+ 46 (0)31-661210

E-post
vff@volvo.com

Org. nr
816400-4056

Besöksadress
Götaverksgatan 2

Telefax
+ 46 (0)31-661661

Internet
www.vffpension.se

VD har ordet

ÅRET SOM GÅTT

När jag ser tillbaka på 2018 kan jag konstatera att det har varit ett mycket utmanande år för kapitalförvaltning.

Efter ett antal år där aktiemarknaderna har bidragit till att skapa en god avkastning avslutar vi nu ett år där såväl svenska som globala aktier har bidragit negativt. Detta har givetvis påverkat VFF Pensions nyckeltal men föreningen har trots allt klarat att parera nedgången på ett mycket tillfredställande sätt, vilket är ett resultat av ett medvetet risktagande.

Totalavkastningen för året uppgick till 0,6 % (5,2 %) och det innebär att VFF Pension i år inte når upp till sin målavkastning på 4 % däremot uppgår den genomsnittliga avkastningen för de senaste fem åren till 5,9 %. Solvensnivån backade till 125 % (129 %) och konsolideringen låg på 110 % (115 %) vid utgången av 2018. Den genomsnittliga återbäringsräntan för Volvo Företagspension har legat på 5,2 % och PLUSpension har haft en genomsnittlig återbäringsränta på 6,7 % under 2018. Premieinflödet har ökat med drygt 13 % och uppgick till 382 mkr för 2018.

Arbetet med att skapa en väldiversifierad och robust portfölj har fortsatt, bl. a genom att utöka andelen reala tillgångar i portföljen. Vi ser också att våra investeringar i lågvolatila aktier har hjälpt till att hålla emot när aktiemarknaden backat. Även om förvaltning av tjänstepension är långsiktig krävs att portföljen vid varje given tidpunkt klarar kraven på solvens, konsolidering och trafikljus.

HÅLLBARA INVESTERINGAR

Arbetet med hållbara investeringar är en viktig del av föreningens hållbarhetsarbete och under 2018 har strategin för placeringarna förtydligats. VFF Pension ska investera i bolag som tar miljöhänsyn, socialt ansvar och följer internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrupcion. Detta innebär bl. a att VFF Pension undviker att investera i bolag som är involverade i kontroversiella vapen samt undviker också investeringar i produktion av tobak och pornografi då detta inte ligger i linje med VFF Pensions värderingar. Sedan ett år tillbaka screenas föreningens portfölj två gånger per år och resultatet visar att drygt 99 % av innehaven uppfyller VFF Pensions krav. I de fall där det finns innehav som avviker förs en dialog med förvaltaren med ambitionen att kunna påverka bolagen till en förändring.

NYTT REGELVERK

VFF Pension har tillsammans med övriga understödsföreningar/tjänstepensionskassor väntat på att få en ny lagstiftning på plats sedan 2011, då den gällande lagen för understödsföreningar upphävdes. I juli 2018 lämnade Finansdepartementet äntligen en promemoria med förslag till ny reglering av tjänstepensionsföretag. Regleringen följer av ett EU direktiv det s k IORP 2-direktivet. Utöver de regler som är satta på EU-nivå har Finansdepartementet också aviserat ytterligare ett antal krav som ska gälla för svenska tjänstepensionsföretag, bl. a införs kapitalkrav. Flera remissinstanser var kritiska till de extra krav som föreslås och efter avslutad remissrunda väntas en lagrådsremiss tidig vår 2019 och lagen väntas träda ikraft vid halvåret 2019. VFF Pension som tillsammans med övriga tjänstepensionskassor omfattas av s k övergångsregler ska senast 30 november 2019 ansöka om ombildning i enlighet med det nya regelverket. Ansökan och implementering av det nya regelverket innebär ett omfattande arbete och förberedelserna måste påbörjas trots att vi fortfarande inte har alla kort på bordet. Detta innebär en osäkerhet och sätter en stor tidspress på samtliga tjänstepensionskassor.

SERVICE ÄR VIKTIGT

Hög kundnöjdhet är fortsatt ett av våra prioriterade mål och under hösten har ett projekt för att förenkla hanteringen av Volvo Företagspension påbörjats. Ett önskemål från Volvo Car är att gå över till att rapportera ordinarie premier till Volvo Företagspension månadsvis istället för årsvis, vilket kommer att bli möjligt när projektet är klart.

FRAMTID

Förberedelsearbetet inför det nya regelverket står naturligtvis högst upp på handlingsplanen för 2019. Men lika viktigt är ett fortsatt gott samarbete med våra uppdragsgivare av Volvo Företagspension, ge en god service till försäkringstagarna samt arbeta för att bibehålla en långsiktigt stabil och hållbar avkastning. Genom att fortsätta vara en flexibel och kompetent organisation ser jag att detta är möjligt och vill avslutningsvis tacka medarbetare och samarbetspartners för ett bra arbete under det gångna året.

Göteborg 2019-03-27

Marie Hagstedt, VD

VFF Pensions vision och uppdrag

- VFF Pension erbjuder traditionella pensionsförsäkringar till medarbetare inom Volvokoncernen och Volvo Car Group samt vissa bolag som tidigare har ingått i någon av koncernerna.
- VFF Pensions vision är enkelt, tryggt och hållbart.
- VFF Pensions uppdrag är att administrera försäkringar och förvalta försäkringskapitalet för Volvoanställda samt vara konkurrenskraftiga inom områdena kundnöjdhet, avkastning och avgifter.
- VFF Pension administrerar och förvaltar Volvo Företagspension som är en extra tjänstepension för Volvos medarbetare. Dessutom förvaltas PLUSpension som är en privat pensionsförsäkring där även anhörig har kunnat teckna en försäkring.

Förvaltningsberättelse

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN FÖR VFF PENSION FÖRSÄKRINGSFÖRENING AVGER HÄRMED ÅRSREDOVISNING FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2018

VFF Pension är en understödsförening/tjänstepensionsskassa som förvaltar och administrerar traditionella pensionsförsäkringar för anställda inom Volvokoncernen, Volvo Car Group i Sverige samt vissa bolag som tidigare ingått i dessa koncerner eller är intressebolag. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att föreningen ägs av de försäkrade och överskottet går tillbaka till medlemmarna.

Verksamheten startades 1988 med att anställda kunde välja att föra över sina vinstandelar till privat pensionssparande i PLUSpension. Volvo Företagspension startades år 2000 som en del av lokala förhandlingar. Sedan 2005 bedrivs all verksamhet i egen regi med undantag av vissa tjänster som köps in.

Sätet är i Göteborg, Sverige.

PRODUKTER

- **PLUSPENSION** är en privat pensionsförsäkring dit medlemmarna själva har betalat in sin premie. Berättigade till inträde var anställda i Volvokoncernen och Volvo Car Group samt maka/make/sambo till medlem. Det är inte längre skattemässigt förmånligt att spara i en privat pensionsförsäkring eftersom det inte går att göra skattemässiga avdrag för insatta premier i deklarationen.

PLUSpension har stängts för nyteckning och inbetalning av premier i januari 2019.

- **VOLVO FÖRETAGSPENSION** är en tjänstepensionsförsäkring i enlighet med lokalt upphandlat kollektivavtal. Premien är ett fast månadsbelopp och betalas in till försäkringen en gång per år. Det är även möjligt att omvandla tidbanker till en premie. Anställda inom Volvo Car Group får även sin tjänsteårsgratifikation inbetald som premie till Volvo Företagspension samt har möjlighet att omvandla eventuell bonusutbetalning till premie.
- **AVTALSPENSION SAF-LO** är en tjänstepension som grundar sig på kollektivavtalet mellan Svenskt Näringsliv och LO. Här har VFF Pension tidigare varit ett valbart alternativ för anställda som omfattas av avtalet inom Volvokoncernen och Volvo Car Group men är inte längre ett valbart alternativ.
- **ALTERNATIV ITP T10** är en tjänstepensionslösning för tjänstemän med lön som överstiger 10 basbelopp. Här är VFF Pension inte längre ett valbart alternativ för insättning av premier.

Alternativ ITP T10 är öppen för flytt av försäkring till produkten.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

STADGEÄNDRINGAR

Under 2018 har stadgarna reviderats vid tre tillfällen.

I samband med Fullmäktiges årsmöte i maj fastställdes nya stadgar där antalet ledamöter i styrelsen utökades med två ytterligare företagsrepresentanter.

I juli genomfördes en stadgeändring via per capsulam protokoll där flytt in till VFF Pension för Alternativ ITP T10 infördes.

Sista stadgeändringen gjordes i november och godkändes av Finansinspektionen i början av 2019. Stadgeändringen innebar att Pluspension stängdes för nyteckning och ytterligare inbetalning av premier.

REGLERINGARS PÅVERKAN

IORP

IORP 2 direktivet har slutligen godkänts inom EU och ikraftträdandet skedde den 13 januari 2019.

Direktivet innehåller bl.a. regler gällande företagsstyrning, riskhantering och egen riskbedömning, ORA rapport, nyckelfunktioner, placeringar och "whistle-blowing". Direktivet innehåller dock inga gemensamma EU-regler avseende kapitalkrav.

Ny lag för Tjänstepensionsreglering

I juli 2018 publicerade Finansdepartementet promemorian "En ny reglering för tjänstepensionsföretag". Regleringen föreslogs bli mycket lik den som idag gäller för försäkringsföretag som lyder under EUs Solvens 2 direktiv. Tjänstepensionsregleringen föreslogs på vissa plan vara lättare än den för försäkringsföretag men på vissa plan strängare än Solvens 2 direktivet. Promemorian föreslog att regleringen av tjänstepensionsföretag ska finnas i en ny lag, lag om tjänstepensionsföretag ("TPL").

I likhet med regelverket för försäkringsföretagen föreslås i promemorian att ett kapitalkrav för tjänstepensionsföretag införs. Dessa krav har stora likheter med Solvens 2, även om kraven inte är lika långtgående med tanke på tjänstepensionsverksamhetens långsiktiga karaktär. Det nya kapitalkravet ersätter nuvarande solvensreglering och innebär att föreningen vid varje tidpunkt ska, utöver skuldtäckningstillgångar, ha en tillräcklig kapitalbas. Kapitalbasen ska minst uppgå till det s.k. riskkänsliga kapitalkravet och får aldrig understiga det högsta av: minimikapitalkravet, motsvarande nuvarande solvensmarginal, eller garantibeloppet, 3,7 meuro. Om tjänstepensionsföretaget inte uppfyller kapitalkravet ska en åtgärdsplan respektive finansiell finansieringsplan tas fram vilket motsvarar det som idag gäller för försäkringsföretagen.

Finansdepartementet föreslog i promemorian att lagen ska träda i kraft den 1 maj 2019 med vissa övergångsbestämmelser och att Finansinspektionens föreskrifter ska träda i kraft samtidigt. Promemorian, som har varit ute på remiss i branschen, möttes av mycket omfattande kritik bl.a. för den korta ansökningstiden för ombildning av tjänstepensionskassor/understödsföreningar. Finansdepartementet har skjutit upp den planerade lagrådsremissen till tidig vår 2019 vilket gör att lagen kan träda i kraft tidigast vid halvåret 2019. Utöver detta har Finansinspektionen publicerat ett förslag om att övergångsreglerna för tjänstepensionskassor förlängs tom sista november 2019, vilket i realiteten inte innebär någon förlängning av ansökningstiden eftersom även lagrådsremissen flyttats fram.

VFF Pension har gjort en analys av skillnaderna för varsamheten mellan Solvens 2 och IORP 2. Slutsatsen är att kapitalkraven för IORP 2 blir mindre betungande för föreningen och att denna reglering är bättre anpassad för tjänstepensionsverksamhet.

Dataskyddsförordningen, GDPR

Dataskyddsförordningen, General Data Protection Regulation nedan GDPR, trädde i kraft den 25:e maj 2018. GDPR är en EU-förordning vars syfte är att skydda fysiska personers personuppgifter. VFF Pension startade implementeringsarbetet under hösten 2017 och arbetet har fortsatt under stor del av 2018. Genomförda insatser har varit omfattande och berört i stort sett hela verksamheten. Genomgång av styrdokument, avtal med samarbetspartners, information, IT-säkerhet, arkiverings- och gallringsrutiner har varit några områden där arbetsinsatser har genomförts.

VFF Pension har utsett ett Dataskyddsombud som har anmälts till Datainspektionen.

Finansiell information

RESULTATET

VFF Pension uppvisar ett negativt resultat på -183 120 tkr efter skatt (272 548 tkr). Det negativa resultatet beror på sämre kapitalavkastning jämfört med föregående år och ökad Försäkrings- teknisk avsättning. Nettoinflödet till VFF Pension är fortsatt god där inbetalda premieinkomster ökar med 13 % jämfört med föregående år.

PREMIEINKOMSTER

Under året inbetalades totalt 381 722 tkr (336 944 tkr) i premier enligt nedan.

tkr	Volvo		Totalt 2018	Totalt 2017
	PLUSpension	Företagspension		
Ordinarie premie	-	316 352	316 352	291 360
Avsättning från tidbanker	-	31 373	31 373	21 774
Bonusväxling, VCC	-	27 667	27 667	17 865
Tjänsteårsgratifikation, VCC	-	6 068	6 068	4 918
Personalbil kompensation	-	6	6	68
Engångsinsättning	125	-	125	132
Flytt fr tidigare dotterbolaget	-	-	-	56
Flytt fr. annan försäkringsgivare	89	-	89	751
	214	381 466	381 680	336 923
SAF-LO			-6	0
Justeringspost*			48	21
Summa	214	381 466	381 722	336 944

*Återförda premier Volvo Företagspension

UTBETALNING FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Under året utbetalades 191 mkr (184 mkr) i garanterad pension och 74 mkr (56 mkr) i återbäring.

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnaderna uppgick till 18 235 tkr (16 631 tkr). Driftskostnaderna ökar med 10 % jämfört med föregående år där det är kostnader för implementerade och kommande regelverk som står för ökningen.

Förvaltningskostnadsprocenten är ett mått för hur kostnadseffektivt verksamheten bedrivs och visar förhållandet mellan kostnaderna och genomsnittligt marknadsvärde på tillgångar. För 2018 uppgick förvaltningskostnadsprocenten till 0,22 % vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år.

De faktiska driftskostnaderna ska täckas av avgiftsuttag från försäkringarna såsom premieavgifter och avdrag på försäkringskapitalet. Detta följs löpande upp av föreningens aktuarie och målsättningen är alltid att bibehålla fortsatta låga avgifter.

NYCKELTAL

GARANTERAD RÄNTA TRADITIONELL FÖRSÄKRING

Den garanterade räntan är den räntesats som försäkringskapitalet räknas upp med vid varje enskild premieinbetalning.

Räntenivåer för garanterad ränta är beroende på när premien är inbetald och varierar över tiden enligt följande:

t o m 2002-12-31	4,1 %
2003-01-01 – 2003-04-30	3,25 %
2003-05-01 – 2005-02-28	3,0 %
2005-03-01 – 2008-12-31	2,75 %
2009-01-01 – 2012-02-29	2,5 %
2012-03-01 – 2016-09-31	1,5 %
fr o m 2016-10-01	0,7 %

Den genomsnittliga garanterade räntan för samtliga avdelningar uppgår till 2,48 % (2,6 %) per sista december 2018.

ÅTERBÄRINGSRÄNTA TRADITIONELL FÖRSÄKRING

Återbäringsräntan styrs dels av avkastning på förvaltad kapital och dels av VFF Pensions konsolideringspolicy vars målnivå är 105 %. Återbäringsräntan är differentierad mellan avdelningarna som en följd av variationer i avdelningarnas konsolideringsnivå.

Återbäringsräntan följs upp löpande av föreningens aktuarie som ger förslag till styrelsen när ett behov av justering föreligger.

Under året har följande återbäringsräntor gällt:

	PLUSpension	Volvo Företagspension	SAF-LO	T10
januari-mars	9 %	-	-	-
april-november	7 %			
december	6 %	-	-	-
januari-mars	-	6 %	-	-
april-december	-	5 %	6 %	6 %
Genomsnittlig under året	6,7 %	5,2 %	6 %	6 %
Genomsnittlig senaste 3 åren	8,9 %	5,0 %	5,2 %	5,2 %

Under 2018 betalades 73 767 tkr (56 367 tkr) ut i återbärning. Återbärningen redovisas som ett uttag ur konsolideringsfonden dvs redovisas över balansräkningen medan utbetald garanterad pension redovisas i resultaträkningen.

KOLLEKTIVT KONSOLIDERINGSKAPITAL

Det kollektiva konsolideringskapitalet är skillnaden mellan marknadsvärdet på placeringstillgångar och åtagandet dvs. försäkringskapitalet.

KONSOLIDERING

Konsolideringen har varit fortsatt god under året och låg på 110 % (115 %) vid utgången av året.

VFF Pension har en konsolideringspolicy som fastställer att konsolideringen ska ligga mellan 95 % och 125 % med en målkonsolidering på 105 %. Styrelsen beslutar efter inrådan från föreningens aktuarie vilken återbäringssränta som ska gälla, kvartalsvis.

SOLVENSLÄGET

Solvensen påverkas i hög grad av rådande ränteläge eftersom de försäkringstekniska avsättningarna marknadsvärderas utifrån gällande marknadsräntor. Åtagandena har långa löptider med pensionsutbetalningar som ligger långt fram i tiden. När dessa ska marknadsvärderas till lägre ränteläge innebär det ett ökat solvenskrav. Solvens visar förhållandet mellan tillgångar och försäkringstekniska avsättningar. Solvensen för samtliga produkter var vid utgången av året 125 % (129 %).

Det finns regelverk som kräver att försäkringsbolag har ett tillräckligt kapital för att täcka de garanterade åtagandena gentemot försäkringstagarna plus en extra marginal eller s.k. buffert. Effekten mäts i den så kallade solvenskvoten. Solvenskvoten definieras som kapitalbasen i relation till den kapitalbas VFF Pension minst måste ha dvs. erforderlig solvensmarginal. En positiv solvenskvot innebär att föreningen har mer kapital än vad regelverket kräver. VFF Pensions solvenskvot uppgick till 5,9 (7,3) vid årets utgång.

ICKE FINANSIELL INFORMATION

PERSONAL

Under 2018 har 11 (11) personer varit anställda i föreningen, 8 (8) kvinnor och 3 (3) män.

ORGANISATIONSSCHEMA

Se organisationsschema nedan.

VFF Pensions verksamhet bedrivs i huvudsak i egen regi men det finns några funktioner som har lagts ut externt, s.k. utlagd verksamhet.

Utlagda funktioner hos VFF Pension är följande:

Aktuarie

Aktuarien ansvarar för alla aktuariella beräkningar och analyser. Funktionen är utlagd på Tao X Actuary Advisory AB.

Compliance

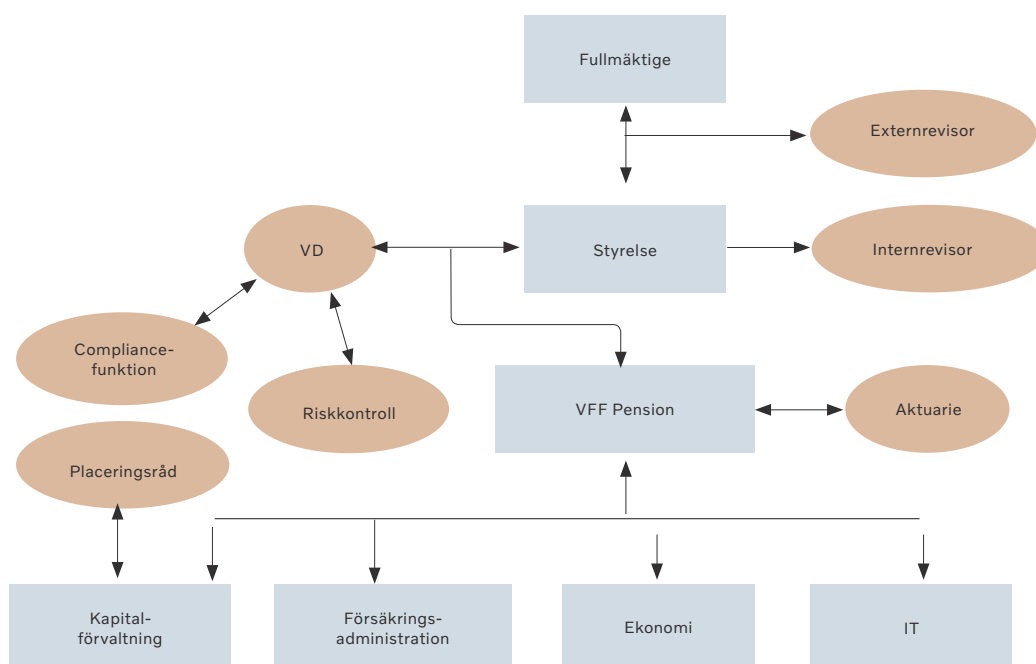
Compliancefunktionen ansvarar för regelefterlevnad i den tillståndspliktiga verksamheten. Funktionen är utlagd på Apriori Advokatbyrå.

Riskkontroll

Riskkontroll ansvarar för att övervaka, kontrollera och rapportera iakttagelser kring föreningens riskhantering. Funktionen är utlagd på CaFo Actuarial Management AB.

Internrevision

Internrevisionen övervakar, kontrollerar och rapporterar iakttagelser av föreningens kontrollfunktioner. Funktionen för internrevision är utlagd på PWC.

ERSÄTTNINGSPOLICY, ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER TILL NYCKELPERSONER

Styrelsen fastställer årligen i december en ersättningspolicy för påföljande år i enlighet med FFFS 2011:2. Ersättningspolicyns syfte är att begränsa risken för att det ska uppstå intressekonflikter för den enskilde medarbetaren mellan eget vinstintresse och försäkringstagarnas. Policyn ska främja en effektiv riskhantering och motverka kortsiktiga vinster och överdrivet risktagande.

Samtliga medarbetare erhåller en fast ersättning som ska vara marknadsmässig och baserad på den enskilde medarbetarens ansvar och prestation. Det finns inga bonusprogram eller rörliga ersättningar.

Aktuell ersättningspolicy finns att hämta på www.vffpension.se.

Pension till anställda tecknas i enlighet med gällande kollektivavtal. Aktuella pensionsförmåner är ITP1 och ITP2 beroende på den anställdes ålder och dessa försäkringar tecknas via Collectum.

VD har inga extra pensionsplaner utöver ITP-planen och till styrelsen utgår inga pensionsplaner. VD har sex månaders uppsägningstid från vardera sidan. Sker uppsägning från föreningens sida så äger VD rätt att under nio månader, från det att uppsägningen verkställts, uppbära lön.

Styrelsen har ett fast arvode samt ett rörligt mötesarvode. Inga pensionskostnader eller icke-monetära förmåner utgår för styrelsemedlemmar. Styrelsens arvode fastställs årligen av fullmäktige med prisbasbeloppet som grund.

Övriga icke-monetära förmåner såsom friskvård, företagshälsovård etc. följer, av AB Volvo, uppsatta kriterier och belopp.

Samtliga anställda får premier till Volvo Företagspension där en årlig premie fastställs av VFF Pensions styrelse och framgår av Ersättningspolicyn.

Nyckelpersoner i ledande ställning är de personer som har befogenheter för planering, ledning och styrning av bolagens verksamhet samt styrelsemedlemmar. Som nyckelperson i ledande ställning räknas VD.

FÖRSÄKRINGSVERKSAMHETEN

FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Per sista december är 93 669 personer försäkrade hos VFF Pension.

Antal medlemmar:

	Medlemmar 2018	Försäkringar 2018	Medlemmar 2017	Försäkringar 2017
PLUSpension	35 397	36 130	36 606	37 363
Volvo Företagspension	86 013	86 973	82 940	83 926
SAF-LO	2 525	2 526	2 638	2 639
T10	191	191	194	194
Totalt	*93 669	125 820	*90 946	124 122

*Summeras antalet medlemmar blir totalen högre än de 93 669 (90 946) medlemmar föreningen har. Detta beror på att samma personer kan vara medlemmar i flera avdelningar/produkter.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, FTA

De försäkringstekniska avsättningarna beräknas för att kunna fastställa kapitalvärdet av VFF Pensions framtida utgifter för försäkringarna. Diskontering av kassaflöden följer Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:23) om försäkringsföretags val av räntesats för att beräkna försäkringsteknisk avsättning. Föreskriften fastställer att diskonteringskurvan ska utgå från gällande marknadsnoteringar för ränteswappar som är justerade för kreditrisk, den längsta löptiden, den långsiktiga terminsräntan och tidpunkten för konvergens.

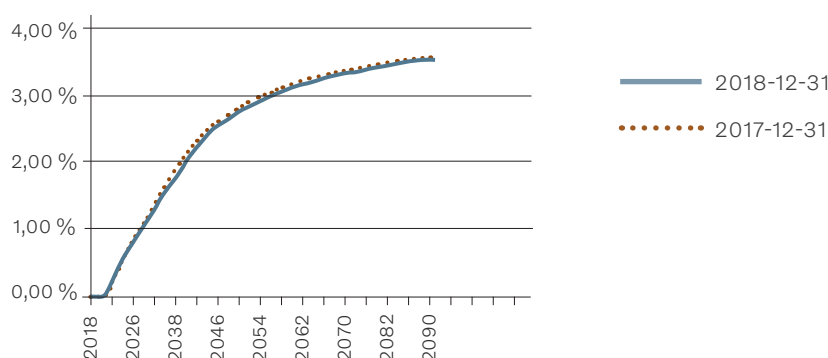
Finansinspektionen publicerar räntekurvor på sin hemsida, www.fi.se och dessa används vid beräkning av FTA. VFF Pension har dispens för att omfattas av FFS 2013:23.

De försäkringstekniska avsättningarna påverkas mer än tillgångarna vid en ränteförändring p.g.a. skillnader i löptid. I de försäkringstekniska antagandena finns även antaganden om omkostnader, dödlighet och avkastningsskatt. Även premieinflöde och utbetalningar av pensioner påverkar avsättningarna.

De försäkringstekniska avsättningarna är följande per sista december:

tkr	2018	2017
PLUSpension	1 883 452	1 919 514
SAF-LO	216 593	219 877
Volvo Företagspension	4 569 565	4 146 552
T10	138 682	137 812
Totalt	6 808 292	6 423 755

Räntekurvan per siste december 2018 var enligt nedan:

Räntekurvan används för att ta beräkna försäkringsteknisk avsättning, FTA.

KAPITALFÖRVALTNING

KAPITALMARKNADER UNDER 2018

Det gångna året har varit ett utmanande år med kraftiga svängningar på världens finansiella marknader. Oro för en begynnande lågkonjunktur, handelskrig mellan USA och Kina och Brexit är faktorer som påverkat. Detta tillsammans med att Centralbanker börjat höja styrräntor påverkade den finansiella marknaden negativt.

Aktier utvecklades starkt på de flesta marknader fram till slutet av tredje kvartalet även om resan var slagig men under sista kvartalet föll såväl svenska som globala aktier kraftigt med tapp på ca 17 % från årshögsta. För helåret 2018 slutade index för svenska aktier SIX PRX på -4,4 % och index globala aktier MSCI World NDR på -1,1 %.

Den amerikanska styrräntan höjdes vid flera tillfällen under året och i december kom äntligen den första höjningen av den svenska styrräntan från -0,50 till -0,25 %. Påverkan på svenska marknadsräntor har dock varit begränsad och utvecklingen har till största delen varit sidledes under året.

PLACERINGSRIKTLINJER

Placeringsriktlinjerna är det styrdokument som reglerar hur tillgångarna ska förvaltas och de följer regelverket enligt den gamla försäkringsrörelselagen (1982:713). Riktlinjerna ses årligen över och fastställs av styrelsen. Inför revideringen av riktlinjerna genomförs en ALM analys (Asset Liability Management) med syftet att uppnå en så optimal portfölj som möjligt med hänsyn tagen till gällande regelverk. Resultatet av analysen ligger till grund för placeringsriktlinjerna och de strategiska beslut som styr den långsiktiga förvaltningsinriktningen.

Styrelsen ansvarar för att fastställa strategisk allokering och limiter, taktisk allokering och risker samt vilka tillgångsslag som ska ingå i förvaltningen. Styrelsen har delegerat till ett arbetsutskott (AU) att ansvara för löpande beslut om förändringar inom uppsatta ramar. AU ansvarar också för att föreslå förändringar av placeringsriktlinjerna, vilka sedan beslutas av styrelsen. VD ansvarar för placeringsbeslut inom uppsatta ramar samt för löpande uppföljning och rapportering av förvaltningens resultat till styrelse och AU.

Förvaltningens mål

Det övergripande målet är att långsiktigt sträva mot att generera 4 % årlig avkastning på placeringstillgångarna med en acceptabel risknivå, vilket innebär att toleransnivå för trafikljuskvot och solvensgrad inte får äventyras.

Toleransnivån för trafikljuskvot är satt till 112 %. Toleransnivån för solvensen ska som lägst uppgå till 112 % och målnivån på medellång sikt (3-5 år) är 130 % med en övre toleransnivå på 150 %.

För tillgångsportföljen som består av räntor, svenska och globala aktier, fastigheter och alternativa investeringar är målsättningen att överträffa respektive jämförelseindex.

Portföljens* fördelning per siste december 2018, exkl. derivat, kassa och bank:

tkr	Marknadsvärde	Fördelning	Normalfördelning
Räntor	4 227 893	51,5 %	55 %
Aktier	2 531 696	30,9 %	30 %
Alternativa investeringar	848 736	10,3 %	7 %
Fastighet	598 098	7,3 %	8 %
Totalt extern portfölj	8 206 423	100 %	100 %

*Fördelningen är enligt portföljens fördelning och följer inte balansräkningens poster.

All förvaltning sker i fonder och aktieportföljerna fördelas mellan indexförvaltade och aktivt förvaltade fonder.

Räntederivat tecknas för att uppnå en bättre matchning mellan tillgångar och skuld vid ett eventuellt räntefall. För att minska risken i aktieportföljen vid ett aktiekursfall tecknas aktieskydd.

Förändringar under året

Den årliga ALM analysen (Asset Liability Management) ligger till grund för arbetet med sammansättningen av portföljen och under det gångna året har det varit fokus på fortsatt diversifiering av portföljen.

Som ett led i arbetet med ansvarsfulla investeringar kompletterades ränteportföljen med en grön obligationsfond i slutet av året.

Den globala aktieportföljen har kompletterats med ytterligare en småbolagsfond och i den svenska aktieportföljen har en av småbolagsfonderna bytts ut under året.

I den alternativa portföljen byttes ett par av hedgefonderna ut och fokus har legat på att hitta nya fonder som har så låg korrelation som möjligt mot innehaven i aktieportföljerna.

Under året har också de första reala investeringarna i illikvida fastighetsfonder genomförts. Syftet med dessa investeringar är att skapa en jämn avkastning med låg korrelation mot aktiemarknaden. Fonderna har en löptid på 8-10 år.

Arbetet med att ta in ytterligare investeringar inom illikvid infrastruktur fortsätter under 2019. De reala tillgångarna kommer att redovisas i den alternativa portföljen och detta har till följd att fördelningen av normalvikterna i placeringsriktlinjerna förändras något.

Avkastning

Värdet på de samlade placeringstillgångarna uppgick till 8,3 miljarder kronor (8,3) inkl. kassa. Föreningens förvaltning avkastade 0,6 % (5,2 %) under det gångna året, vilket innebär en årlig avkastning på 5,9 % under de senaste fem åren. Ränte- och fastighetsportföljerna bidrar positivt medan både aktieportföljerna och den alternativa portföljen slutar på minus för året.

Totalavkastningstabell

Totalavkastningen för portföljen inklusive derivat och förvaltningens kassa var 0,6 % (5,2 %) per sista december 2018. Se nedan tabell.

mkr	Marknadsvärde		Fördelning (%)		Avkastning (%)	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Räntebärande placeringar	4 289	4 099	52 %	49 %	2,5 %	1,5 %
Aktier	2 562	2 858	31 %	35 %	-2,6 %	11,6 %
varav svenska aktier	816	967	10 %	12 %	-6,1 %	11,9 %
varav globala aktier	1 746	1 890	21 %	23 %	-0,8 %	11,2 %
Alternativa placeringar	849	644	10 %	8 %	-2,8 %	3,7 %
Fastigheter	598	655	7 %	8 %	2,2 %	4,7 %
Summa	8 298	8 256	100 %	100 %	0,6 %	5,2 %

Räntebärande placeringar

Vid utgången av året uppgick ränteportföljens marknadsvärde inklusive derivat till 4 289 mkr (4 099 mkr). Ränteportföljen består av fyra obligationsfonder och fyra företagsobligationsfonder med hög kreditvärdighet. Avkastningen för året inklusive derivat slutade på 2,5 % (1,5 %) och den räntebärande portföljen var därmed den största bidragsgivaren under det gångna året.

Aktier

Aktieutvecklingen har varit mycket volatil under 2018 och året avslutades med kraftiga fall i både svenska och globala aktier. Från årshögsta i slutet av september har svenska aktier och globala aktier backat med 17 %. Vid utgången av året utgjorde den totala andel aktier 31 % vilket är strax över normalportföljen.

Innehaven i den svenska aktieportföljen inklusive derivat uppgick vid årets slut till 816 mkr (967 mkr) och avkastningen slutade på -6,1 % (11,9 %). Portföljens jämförelseindex SIX PRX slutade på -4,4 och i stort sett ingen av fonderna klarade att avkasta i nivå med jämförelseindexet.

Den globala aktieportföljen inklusive derivat uppgick vid årets slut till 1 746 mkr (1 890 mkr) och avkastningen slutade på -0,8 % (11,2 %) vilket var något bättre än portföljens jämförelseindex MSCI World NDR som slutade på -1,1 %. Det är framförallt aktieskydd och innehaven i stabila och lågvolatila aktier som bidrog till detta.

Alternativa investeringar

Vid utgången av året hade portföljen en övervikt jämfört med normalportföljen och uppgick till 850 mkr (644 mkr). Avkastningen slutade på -2,4 % (3,7 %). Två hedgefonder byttes under året och en investering i en illikvid fastighetsfond genomfördes i december. Reala tillgångar kommer att ligga som en del av den alternativa portföljen, vilket gör att alternativa investeringar andelen av normalportföljen kommer att öka.

Fastigheter

Fastighetsfonderna uppgick vid utgången av året till 598 mkr (655 mkr), vilket är en undervikt jämfört med normalportföljen. Avkastningen uppgick till 2,2 % (4,7 %) och detta var knappt en procent över portföljens jämförelseindex.

Valutor

Valutarisken är främst koncentrerad till den globala aktieportföljen och fastighetsportföljen. Total valutakursriskexponering uppgick till 16,2 % där valutakursriskexponeringen mot USD utgör 7,7 % och valutakursriskexponeringen mot EUR utgör 1,7 %. Under det gångna året försvagades den svenska kronan mot USD och EUR. Inga valutasäkringar av portföljen görs idag utan valutafluktuationer ses som en del av portföljens diversifiering.

Derivatinstrument

I syfte att skydda portföljen och minimera den finansiella risken samt anpassa durationen i ränteportföljen används derivatinstrument.

VFF Pension har tecknat swappar som skydd mot fallande räntor och bättre skuldmatchning. Vid årsskiftet var den regulatoriska hedgegraden 49 %.

För att skydda aktieportföljen mot en nedgång i aktiekurser tecknas aktieskydd för delar av såväl den globala som den svenska aktieportföljen.

VFF Pension ställer säkerhet till motparten för ingångna swapavtal. Per sista december 2018 utgjordes säkerheten av erhållna likvida medel på 50 300 tkr (ställd säkerhet 13 260 tkr).

SKULDTÄCKNING

Föreningen för register över samtliga innehav och de tillgångar som avser att täcka åtagande gentemot försäkringstagarna. De skuldtäckningsgilla tillgångarna ställs mot den försäkringstekniska avsättningen och dessa ska minst uppgå till 100 %.

Enligt gällande Skuldtäckningspolicy eftersträvar VFF Pension en skuldtäckningsgrad mellan 100 % och 120 %. Per 2018-12-31 har VFF tillgångar i sitt skuldtäckningsregister med en skuldtäckningsgrad på 124 % (129 %) dvs. de tillgångar som finns i registret täcker väl skulden.

Vissa tillgångar får inte användas för skuldtäckning såsom de tillgångar som har ställts som säkerhet för ingångna swapavtal. Dessa tillgångar ingår därför inte i skuldtäckningsregistret.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

REGLERVERK

Det är inte bara kommande ny reglering för tjänstepensionskassor som står runt hörnet. Det talas också om nya IFRS-regler och blir detta verklighet för tjänstepensionskassor kommer det att innebära en stor omställning för föreningen. Det är alltid en utmaning att hinna anpassa och kompetensutveckla en mindre verksamhet med samma hastighet som nya regelverksförändringar införs.

Under året har GDPR varit en utmaning och under 2019 kommer VFF Pension att inleda ett omfattande projekt med att utforma ansökan och påbörja implementeringen inför den nya lagen för Tjänstepensionsföretag (TPL). Nya regelverk tar oftast ingen hänsyn till proportionalitetsprincipen utan dessa förändringar ställer stora krav på mindre verksamheter såsom VFF Pension.

En osäkerhetsfaktor är hur mycket det framtida regelverket kommer att påverka VFF Pensions driftskostnader. VFF Pension vill fortsätta att bibehålla låga avgifterna men ser en risk att ökade kostnader i samband med nya regleringar kommer att belasta framtidens pensionärer. Arbetet med att vara en effektiv och kostnadsmedveten organisation fortsätter att vara ett prioriterat mål.

VFF Pension kommer naturligtvis att införa de regleringar som krävs men ser samtidigt en risk i att den höga regelverksbördan tar fokus från vår huvuduppgift att ge medlemmarna bästa möjliga utveckling på sin pension till en låg kostnad. Men föreningen kan lova att den slutliga pensionen i alla fall kommer var väl reglerad, riskavvägd och väl granskad.

STABIL OCH HÅLLBAR AVKASTNING

Stabil och hållbar avkastning är ett av VFF Pensions prioriterade mål. En fortsatt lågräntemiljö medför att det blir svårt att nå uppsatta avkastningsmål. Detta innebär att mer resurser bör läggas på arbetet med att diversifiera portföljen och hitta nya investeringsmöjligheter, dock utan att äventyra uppsatta toleransnivåer och myndigheters regleringar. Kapitalkraven i den framtida regleringen innebära också en utmaning i sig men där väntar tjänstepensionskassorna fortfarande på den slutliga utformningen av kraven.

PREMIEINFLÖDE

Under 2018 ökade premieinflödet med 13 % och uppgick till 382 mkr för året. Detta innebär att premierna från Volvo Företagspension nu täcker den nedgång i premievolymer som blev en följd av att premieinbetalningarna till PLUSpension i stort sett upphörde i samband med att avdragsrätten för privat pensionssparande helt togs bort 2015/2016. För Volvo Företagspension är det både inflödet från ordinarie premier, bonusinbetalningar och avsättning från tidbanker som ökat, vilket naturligtvis är en följd av en stark utveckling hos både Volvokoncernen och Volvo Car Group. Fr o m januari 2019 stängs PLUSpension helt för både nyteckning och premieinbetalningar och Volvo Företagspension kommer att vara den enda produkt som VFF Pension erbjuder. För VFF Pension ger detta en möjlighet att kunna fokusera på tjänstepensionen Volvo Företagspension och lägga mer tid på att synliggöra produkten för Volvoanställda som även detta är ett av VFF Pensions prioriterade mål.

INFORMATION OM RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

För information om risker och osäkerhetsfaktorer se not 2.

HÅLLBARHETSREDOVISNING

VFF Pensions styrelse och medarbetare har tillsammans arbetat fram de kärnvärden och värderingar som ska genomsyra och vägleda verksamheten i det dagliga arbetet. VFF Pensions kärnvärden ligger till grund för att verksamheten bedrivs på ett långsiktigt sunt och hållbart sätt med omtanke om både våra försäkrade och placeringen av deras försäkringskapital.

VFF Pensions kärnvärde står för följande:

Omtanke innebär:

- att vi arbetar för våra försäkringstagares bästa
- att vi lämnar enkel och tydlig information
- att vi bryr oss om varandra, våra försäkrade och våra samarbetspartners
- att vi gör det lilla extra

Kompetens innebär:

- att vi strävar efter att alltid leverera god kvalitet
- att vi har god kunskap om pension
- att vi strävar efter att hela tiden öka vår kompetens
- att vi har en aktiv omvärldsbevakning

Effektivitet innebär:

- att vi har en liten och flexibel organisation
- att vi är kostnadsmedvetna
- att vi arbetar strukturerat
- att vi arbetar med ständiga förbättringar

VFF Pension arbetar med **hållbarhet** främst inom följande områden;

- Ansvarsfull och effektiv organisation
- Attraktiv arbetsgivare och god arbetsmiljö
- Hållbara investeringar
- Miljö
- Samhällsansvar

ANSVARFULL OCH EFFEKTIV ORGANISATION

VFF Pension är en liten och kostnadsmedveten organisation vars mål är att hålla nere avgifterna för de försäkrade. Detta innebär att VFF Pension hela tiden arbetar med att effektivisera och förenkla processer och rutiner samt tillse en effektiv och säker IT-miljö.

VFF Pension är en ansvarsfull organisation där regelefterlevnad tillsammans med god intern styrning och kontroll är viktigt. VFF Pension har en funktion för regelefterlevnad, compliance, och en funktion för riskkontroll. Oberoendet är säkrat genom att dessa funktioner har lagts ut på externa parter s.k. utlagd verksamhet.

Den 25 maj 2018 trädde den nya dataskyddsförordningen, GDPR i kraft och VFF Pension har arbetat med att implementera de krav, som följer av den nya reglering, i verksamheten.

VFF Pension arbetar inte med försäkringsmäklare och betalar därför inga provisioner eller andra ersättningar. Alla medarbetare har fast lön utan rörliga ersättningar, som kan leda till ett oönskat och oansvarigt risktagande i det dagliga arbetet.

VFF Pensions styrelse har fastställt Etiska riktlinjer vars syfte är att ange vilka grundläggande värderingar som gäller för verksamheten, se VFF Pensions kärnvärden ovan. Detta för att tillse att verksamheten drivs på ett sunt och ärligt sätt.

Likasa fastställer styrelsen Riktlinjer och instruktion för hantering av Intressekonflikter. Varje år lämnar såväl medarbetare som styrelseledamöter information om sina eventuella sidouppdrag för att eventuella intressekonflikter ska kunna identifieras. Både ledningsgruppen och styrelsen för också varje år en diskussion kring eventuellt uppkomna intressekonflikter. Vid upphandling av samarbetspartners eller utlagd verksamhet beaktas alltid eventuella intressekonflikter.

VFF Pension ledningsprövar alltid nya styrelseledamöter hos Finansinspektionen. Ledningsprövningen görs utifrån de uppgifter som VFF Pension inlämnar till Finansinspektionen samt registeruppgifter från Kronofogdemyndigheten, Bolagsverket, Skatteverket och Polismyndigheten.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE OCH GOD ARBETSMILJÖ

VFF Pension tar fram utbildningsplaner för samtliga medarbetare och uppmuntrar och verkar för en god kompetensutveckling. Medarbetarsamtal genomförs två gånger per år med alla medarbetare och med jämna tidsintervaller genomförs medarbetarundersökningar. VFF Pension erbjuder konkurrenskraftiga löner och förmåner samt genomför hälsofrämjande åtgärder såsom hälsoundersökningar och tillhandahåller företagshälsövård.

VFF Pensions medarbetare har utsett ett huvudskyddsombud, ett skyddsombud och en skyddssamarit som ska vara extra kunnig inom första hjälpen.

Under 2018 tog VFF Pension fram en handlingsplan mot kränkande särbehandling och trakasserier.

Utbildningsinsatser har gjorts under året inom följande områden:

- Workshop kring IFRS 9 och 17
- IORP 2
- GDPR
- Nätverk för Dataskyddsombud
- Försäkringsteknik
- Seminarier inom pensionsinformation

HÅLLBARA INVESTERINGAR

VFF Pensions strategi för arbetet med ansvarsfulla investeringar ingår i de av styrelsen fastställda placeringsriktlinjerna.

VFF Pension strävar efter att ha en balans mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala värden i kapitalförvaltningen.

VFF Pension strävar efter att investera i bolag som tar miljöhänsyn och socialt ansvar samt följer internationella normer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption. Dessa normer är uttryckt i FN:s deklaration och konventioner.

VFF Pension strävar också efter att undvika investeringar i kontroversiella vapen, såsom klustervapen, anti-personella minor, kemiska vapen, biologiska vapen samt kärnvapen. Vidare strävar VFF Pension efter att undvika investeringar i produktion av tobak och pornografi, då denna verksamhet inte ligger i linje med VFF Pensions värderingar.

Vid investeringar i nya fonder tar VFF Pension in information om vilka etiska kriterier som kapitalförvaltaren tillämpar och information om dess hållbarhetsprocess. Via en tredjepartsleverantör av ESG tjänster granskas samtliga fonder i totala portföljen två gånger per år. Granskningsresultatet ligger till grund för VFF Pensions påverkansarbete som innebär att dialog tas med kapitalförvaltaren i syfte att i första hand påverka bolagen till en förändring snarare än att exkludera bolagen. I de fall där påverkansarbetet inte är tillfyllest är det VFF pensions AU som tar beslut om en fond ska avyttras.

Vid de två screeningar som genomfördes under 2018 var det totalt sett 0,59 % respektive 0,79 % av det samlade innehavet i VFF Pensions totalportfölj som kunde ifrågasättas utifrån satta kriterier.

MILJÖ

VFF Pensions medarbetare ska bidra till en god miljö genom bra val av transportmedel vid tjänsteresa (tåg i första hand), minimera antalet utskrifter på papper, källsortering etc.

VFF Pension arbetar för minskat antalet utskick till de försäkrade genom digitalisering och kan på så sätt även bidra till att minska miljöpåverkan. Alla försäkrade och förmånstagare har en egen inloggning till sin personliga sida via hemsidan och kan där se sina försäkringar samt hämta värdebesked, insättningsbesked etc.

SAMHÄLLSANSVAR

Genom att VFF Pension arbetar för att skapa en långsiktig och stabil avkastning bidrar föreningen till att skapa goda förutsättningar för de försäkrades framtida pensioner.

VFF Pension bidrar även till samhället genom att vara en god och ansvarsfull skattebetalare via avkastningsskatten och arbetsgivaravgifter.

VFF Pension står under Finansinspektionens tillsyn och har utarbetat väl fungerande rapporteringsprocesser för att kunna hantera den rapportering som myndigheten kräver i sin tillsyn eller som andra myndigheter kan efterfråga, tex SCB.

LEDNING/STYRELSE

Marie Hagstedt är VD i VFF Pension.

STYRELSEN

Under 2018 har styrelsen haft 8 stycken (8) ordinarie styrelsemöten varav 1 konstituerande möte. VFF Pensions fullmäktige har haft ett ordinarie årsmöte i maj samt ett extra möte i november. Vid fullmäktigemötet i november utsågs två nya ledamöter, företagsrepresentanter, till styrelsen och de kommer tillträda i början av 2019 när ledningsprövningarna är godkända av Finansinspektionen.

I november 2018 genomförde styrelsen 2 dagar där framtida strategiska frågeställningar stod på agendan.

Styrelsen har sitt säte i Göteborg och består av lägst 10 och högst 12 ledamöter. Ledamöterna ska vara medlemmar i föreningen. Styrelsen väljs på ordinarie fullmäktigemöten och mandattiden är 1 år. Ledamöterna skall representera både Volvokoncernen och Volvo Car Group samt IF Metall, Ledarna, Unionen och Akademikerna. Bolagen utser respektive företagsrepresentant. De fackliga organisationerna utser övriga styrelseledamöter.

<i>Glenn Bergström</i> , ordförande	IF Metall
<i>Gert Andersson</i> , vice ordförande	Akademikerna
<i>Dan Lidesköld</i> , sekreterare	Ledarna
<i>Christina Munk-Hemberg</i>	Volvo Car Group
<i>Mikael Sällström</i>	IF Metall
<i>Hans Hansson</i>	Unionen
<i>Elisabeth Mosséen</i>	Volvo Car Group
<i>Jakob Nilsson</i>	AB Volvo
<i>Dennis Ågren</i>	AB Volvo

Utöver styrelsen finns ett fullmäktige med ytterligare sex fackliga företrädare samt ett Arbetsutskott. Arbetsutskottet fokuserar på kapitalförvaltningsfrågor och har haft 6 stycken (6) möten under året.

REVISORER

VFF Pension har under året bytt ut tidigare revisorer mot Mikael Ekberg och Sigge Kleen vilka båda företräder KPMG.

DISPOSITION AV ÅRETS RESULTAT

Styrelsen föreslår att årets resultat på -183 120 370 kr för VFF Pension Försäkringsförening disponeras enligt följande:

Från konsolideringsfonden 183 120 370 kr

Marie Hagstedt

Glenn Bergström

Gert Andersson

Dan Lidesköld

Christina Munk-Hemberg

Mikael Sällström

Hans Hansson

Elisabeth Mosséen

Jakob Nilsson

Dennis Ågren

FEMÅRSÖVERSIKT

tkr	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat					
Premieinkomster	381 722	336 944	394 943	334 015	299 077
Kapitalavkastning, netto	35 555	362 023	447 450	143 234	912 049
Försäkringersättningar	-191 278	-184 003	-180 647	-198 284	-173 901
Livförsäkringsavsättningar	-384 537	-219 890	-523 876	10 364	-878 309
Driftskostnader	-18 235	-16 631	-16 846	-15 389	-17 377
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-176 773	278 443	121 024	273 940	141 539
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar till marknadsvärde	8 250 705	8 209 027	7 805 275	7 360 648	7 159 584
Försäkringstekniska avsättningar	6 808 292	6 423 756	6 203 866	5 679 990	5 690 354
Konsolideringskapital	1 615 096	1 871 984	1 655 803	1 587 810	1 365 409
Kollektivt konsolideringskapital	763 390	1 070 720	1 194 677	1 132 910	1 458 735
Kapitalbas	1 615 096	1 871 984	1 655 803	1 587 810	1 365 409
Solvensmarginal	273 063	257 841	248 715	228 027	228 518
Nyckeltal					
Förvaltningskostnadsprocent	0,22 %	0,21 %	0,22 %	0,21 %	0,26 %
Totalavkastning	0,6 %	5,2 %	6,2 %	2,81 %	14,60 %
Kollektiv konsolideringsgrad, premiebestämd försäkring	110 %	115 %	118 %	118 %	126 %

* För förklaring av nyckeltal se Ordlista och definitioner på sida 46.

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING 1 JANUARI – 31 DECEMBER

tkr	Not	2018	2017
<i>Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen</i>			
Premieinkomst	3	381 722	336 944
Kapitalavkastning, intäkter	4,10	325 419	292 516
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5,10	83 236	156 508
<i>Försäkringsersättningar</i>			
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-191 278	-184 003
<i>Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar</i>			
Livförsäkringsavsättning		-384 537	-219 890
Driftskostnader	7,20	-18 235	-16 631
Kapitalavkastning, kostnader	8,10	-38 231	-70 819
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9,10	-334 869	-16 182
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-176 773	278 443
Avkastningsskatt	11	-6 347	-5 895
ÅRETS RESULTAT		-183 120	272 548

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET	2018	2017
Periodens resultat	-183 120	272 548
Övrigt totalresultat	-	-
SUMMA TOTALRESULTAT	-183 120	272 548

BALANSRÄKNING

tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
<i>Andra finansiella tillgångar</i>			
Aktier och andelar	10, 12	3 194 924	3 511 889
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10, 13	4 227 812	4 050 790
Övriga finansiella placeringstillgångar	10, 14	779 199	644 171
Derivat	10, 15	48 770	2 177
Summa placeringstillgångar		8 250 705	8 209 027
<i>Fordringar</i>			
Övriga fordringar		1 921	58
Summa fordringar		1 921	58
<i>Andra tillgångar</i>			
Likvida medel		226 948	106 363
Summa andra tillgångar		226 948	106 363
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
Upplupna räntor	15	8 169	2 542
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	9 077	10 223
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		17 246	12 765
SUMMA TILLGÅNGAR		8 496 820	8 328 213

tkr	Not	2018-12-31	2017-12-31
<i>Eget kapital</i>			
Konsolideringsfond		1 798 217	1 599 436
Årets resultat		-183 120	272 548
Summa eget kapital		1 615 097	1 871 984
<i>Försäkringstekniska avsättningar</i>			
Livförsäkringsavsättning	17	6 808 292	6 423 756
Summa livförsäkringsavsättning		6 808 292	6 423 756
<i>Avsättningar och skulder</i>			
Derivat	15	9 156	19 611
Skatter		1 978	1 836
Övriga skulder	18	60 273	9 000
Summa avsättningar och skulder		71 407	30 447
<i>Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter</i>			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	2 024	2 026
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 024	2 026
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 496 820	8 328 213

REDOGÖRELSE FÖR FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

tkr	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital föregående räkenskapsåret	1 541 102	114 701	1 655 803
Justerat eget kapital vid början av räkenskapsåret	-	-	-
Vinstdisposition föregående års vinst	114 701	-114 701	-
Utbetald återbäring	-56 367	-	-56 367
Årets resultat*	-	272 548	272 548
Utgående eget kapital föregående räkenskapsåret	1 599 436	272 548	1 871 984
Ingående eget kapital räkenskapsår 2018	1 599 436	272 548	1 871 984
Justerat eget kapital föregående räkenskapsår	-	-	-
Vinstdisposition föregående års vinst	272 548	-272 548	-
Utbetald återbäring	-73 767	-	-73 767
Årets resultat*	-	-183 120	-183 120
Utgående eget kapital räkenskapsår 2018	1 798 217	-183 120	1 615 097

*Årets resultat sammanfaller med Årets totalresultat

KASSAFLÖDESANALYS

tkr	2018-12-31	2017-12-31
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	-176 773	278 443
<i>Justeringsposter för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Justeringsposter för övriga poster som inte ingår i kassaflödet	-3	-691
Förändring av försäkringsteknisk avsättning	384 537	219 890
Orealiserad värdeförändring av placeringstillgångar	251 633	-140 326
Betald skatt	-8 069	-4 328
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	451 325	352 988
Utbetald återbäring	-73 767	-56 368
Förvärv av placeringstillgångar	-1 128 507	-1 316 844
Avyttring av placeringstillgångar	824 741	1 046 893
Förändring övriga rörelsefordringar	-4 481	-6 974
Förändring av övriga skulder	51 274	-466
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-330 740	-333 759
Årets kassaflöde	120 585	19 229
Förändring i likvida medel		
Likvida medel vid årets början	106 363	87 134
Årets kassaflöde	120 585	19 229
Likvida medel vid årets slut	226 948	106 363
Tilläggsupplysningar		
Erhållen ränta	18 412	11 251
Erlagd ränta	28	89
Erhållna utdelningar	17 108	19 419

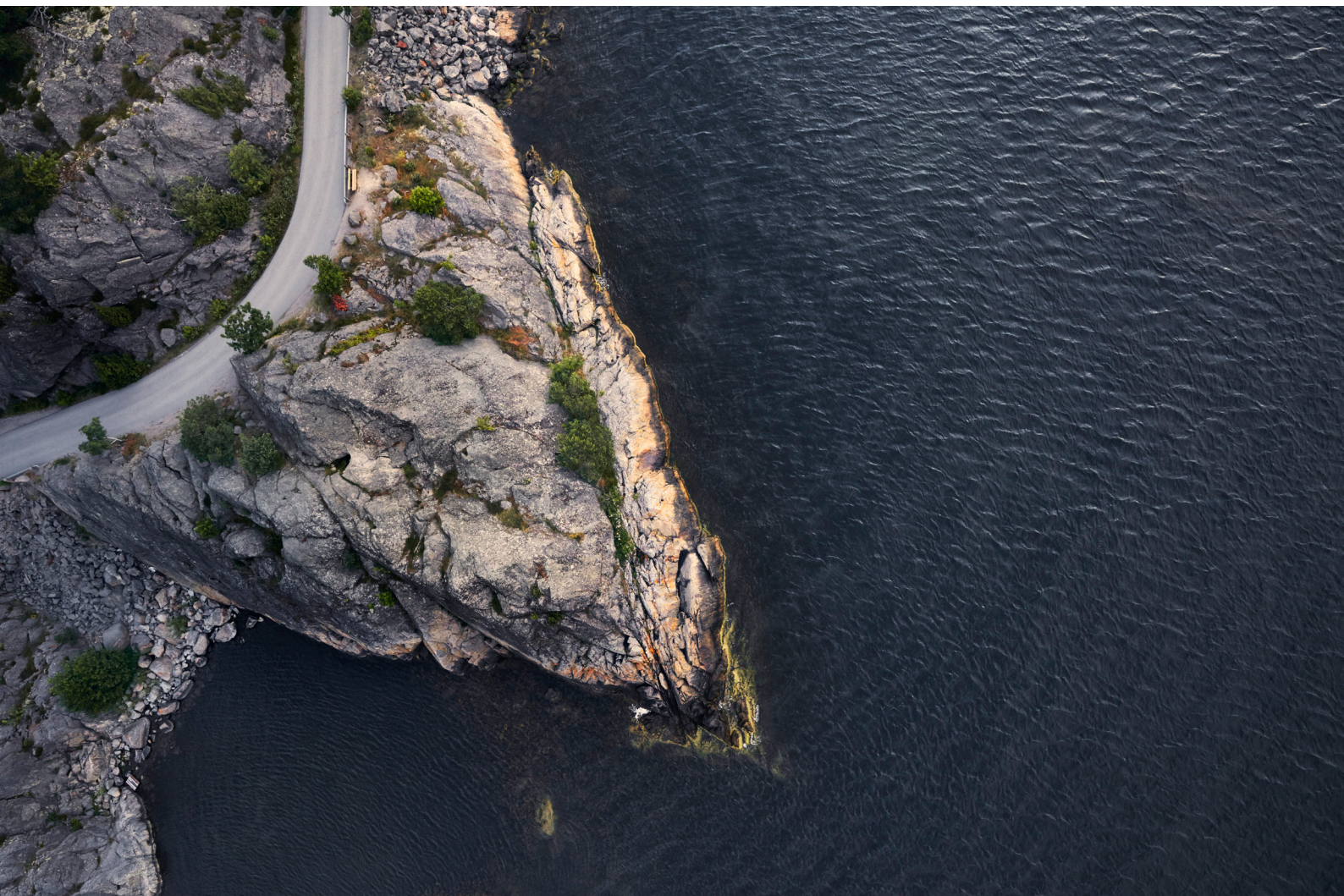
Justeringsposter för övriga poster som inte ingår i kassaflödet avser upplupna kostnader som ännu ej blivit betalda.

RESULTATANALYS PER FÖRSÄKRINGSGREN

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	Försäkringsgren		
	Gruppensionsförsäkring med grunder	Tjänstepensionsförsäkring med grunder	Totalt
tkr			
Premieinkomst	381 729	-7	381 772
Kapitalavkastning intäkter	309 316	16 103	325 419
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	78 990	4 246	83 236
Utbetalda försäkringersättning	-176 274	-15 004	-191 278
Förändring i livförsäkringsavsättning	-386 951	2 414	-384 537
Driftskostnader	-17 249	-986	-18 235
Kapitalavkastning, kostnader	-36 312	-1 919	-38 231
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-318 466	-16 403	-334 869
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-165 217	-11 556	-176 773
Konsolideringsfond	1 744 435	53 782	1 798 217
Försäkringsteknisk avsättning	6 453 017	355 275	6 808 292

Inga avtal är återförsäkrade.

Tjänstepension med grunder avser PLUSpension och Volvo Företagspension och gruppensionsförsäkring med grunder avser SAF-LO och Alt ITP T10.

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

ALLMÄN INFORMATION

Årsredovisningen avges per 31 december 2018 och avser VFF Pension Försäkringsförening, VFF Pension, som är en understödsförening/tjänstepensionskassa med säte i Göteborg. Adressen till huvudkontoret är M2:7, 405 08 GÖTEBORG med besöksadress Götaverksgatan 2. Organisationsnummer är 816400-4056.

VFF Pension Försäkringsförening förvaltar och administrerar tjänstepensionsförsäkringar och en privat pensionsförsäkring för Volvo Car Group och Volvokoncernen.

Balansdag är den 31 december 2018 och årsredovisningen avser hela kalenderåret.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 27 mars 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på fullmäktigemötet den 7 maj 2019.

GRUNDER FÖR RAPPORTENS UPPRÄTTANDE

Årsredovisningen är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) och rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 för juridiska personer.

VFF Pension tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS (International Financial Reporting Standard) med detta så avses de standarder som antagits med de begränsningar som följer av RFR 2 samt FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt det är möjligt inom svensk lag och lagen om understödsföreningar.

Hållbarhetsredovisning upprättas, antingen som en egen rapport eller som en del av förvaltningsberättelsen. VFF Pension har valt att lägga hållbarhetsredovisningen i förvaltningsberättelsen.

VFF Pension har dispens från Finansinspektionen att använda den metod som framgår av FFFS 2013:23 för att ta fram diskonteringsräntekurva för diskontering av försäkringstekniska avsättningar.

Ställda säkerheter och eventalförpliktelser samt händelser efter balansdag redovisas i denna Årsredovisning som not.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER FÖRANLEDDA AV NYA ELLER ÄNDRADE IFRS

VFF Pension lyder under den upphävd lag om understödsföreningar (1972:262) och omfattas därmed inte av nya regel-

verk. Men VFF Pension har valt att tillämpa FFFS 2015:12 och därmed valt att tillämpa gällande IFRS.

VFF Pension har övergått till den av EU godkända standarden IFRS 9 som ersatte IAS 39 fr o m 1 januari 2018 men varken föreningens redovisnings- och värderingsprinciper för placeringstillgångar eller resultatet för 2018 har påverkats av övergången. Ett av skälet till vald övergång är att VFF Pensions placeringar utgörs av värdepappersfonder som på grund av att avkastningen av dessa inte uppfyller kassaflödeskriterierna i IFRS 9 måste värderas till verkligt värde via resultaträkningen vilket är VFF Pensions önskan. När det gäller föreningens bankinlåning kommer den även i fortsättningen att redovisas till upplupet anskaffningsvärde. På grund av att bankinlåningen är omedelbart återbetalningsbar vid anfordran uppstår det inte något behov av förlustreserv för förväntade kreditförluster.

Den nya standarden innebär främst klassificering och värdering, nedskrivning och säkringsredovisning.

NYA IFRS SOM ÄNNU INTE TILLÄMPAS

Ett antal ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättande av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar med framtida tillämpning planeras inte att förtidstillämpas.

IFRS 17 är en ny standard som berör redovisning och värdering av försäkringsavtal. Standarden publicerades 2017 och förväntas träda i kraft den 1 januari 2022. Det råder fortfarande osäkerhet kring om standarden kommer gälla tjänstepensionskassor. VFF Pension följer utvecklingen.

NYA IFRS SOM INTE HAR HAFT NÅGON PÅVERKAN PÅ VFF PENSION

IFRS 15, Intäkter från avtal med kunder, började gälla 1 januari 2018 och har inte berört eller haft påverkan på VFF Pension som endast har intäkter från premieinkomster.

IFRS 16, Leasingavtal, ersätter IAS 17 och börjar gälla 1 januari 2019. Den nya standarden har ingen påverkan på VFF Pension.

BEDÖMNINGAR/UPPSKATTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att ledningen gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningarna redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period

ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar aktuell period och framtida perioder. Företagsledningen har gjort bedömningar och inte funnit några ändringar i IFRS som medför några väsentliga justeringar i de finansiella rapporterna.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar har gjorts vid:

- Marknadsvärderingar av onoterade tillgångar.
- Marknadsvärdering av derivat.
- Bedömning av traditionella försäkringsavtal har gjorts för att fastställa om de har betydande försäkringsrisk och redovisas enligt IFRS 4. Diskretionära delar dvs. överskotts medel redovisas inom eget kapital.

I not 17 visas antaganden som har skett för försäkringstekniska avsättningar och i not 10 visas olika värderingsmetoder för finansiella instrument som värderas till verkligt värde.

Transaktioner i valuta

Föreningens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan i den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta använder VFF Pension ett genomsnitt över dagens sälj och köpkurs.

Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Försäkringsavtal och investeringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i bolagen efter sin ekonomiska innebörd. Såsom försäkringsavtal redovisas de kontrakt som överför betydande försäkringsrisk.

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4 och samtliga har klassificerats som försäkringskontrakt som redovisas och värderas i resultat- och balansräkning. Såsom försäkringsavtal redovisas de kontrakt som överför betydande försäkringsrisk från försäkringstagaren till företaget och där företaget går med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Föreningen har gått igenom samtliga produkter och slutsatsen är att försäkringsrisken är betydande. Den största risken ligger i dödsfallsrisker och att försäkringen blir underlag för en efterlevandepension samt att alla försäkringarna är berättigade till återbäring.

Premie

Alla försäkringar är premiebestämda engångsförsäkringar där varje insatt premie bestämmer förmånen utifrån satta försäkringsantaganden om garanterad ränta, dödlighet och avgifter.

RESULTATRÄKNINGENS POSTER

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas inbetalda belopp under räkenskapsåret enligt försäkringsavtal oavsett om dessa helt eller delvis avser ett senare räkenskapsår. Alla försäkringsavtal är premiebestämda och består av engångspremier dvs. inte löpande inbetalningar.

Kapitalavkastning, intäkter

Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning av placeringstillgångar, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster.

Kapitalavkastning, kostnader

Kapitalavkastning, kostnader avser kostnader för placeringstillgångar, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster och realisationsförluster.

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

Placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinster, den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Realiserade vinster på placeringstillgångar respektive Realiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som Övriga intäkter. För komma fram till anskaffningsvärdet används genomsnittsmetoden. Realiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag.

I utländska placeringar blir valutakurspåverkan en del av marknadsvärdet på placeringen.

Utbetalda försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar består av utbetald garanterad pension, återköpta försäkringar och flytt av försäkringskapital till annan försäkringsgivare under räkenskapsåret. Den garanterade utbetalda försäkringsersättningen redovisas som en kostnad i resultaträkningen medan den utbetalda återbäringen redovisas i balansräkningen som en minskning av konsolideringsfonden.

Förändring i försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Förändring i FTA består av den beräknade värdeförändringen av FTA utifrån aktsamma antaganden och gällande räntesatser samt inbetalade premier och utbetalt försäkringskapital för den garanterade delen. Förändringen redovisas som en resultatpost i resultaträkningen.

Driftskostnader

Driftskostnader avser kostnader för personal, lokaler, administration av försäkringar t. ex. porto och utskick, IT-kostnader etc. Dessa redovisas som driftskostnader i resultaträkningen. Kostnader som går att hänföra till kapitalförvaltningen t. ex. för utlagd verksamhet, framtagning av portföljrapport, rådgivning inom kapitalförvaltningsfrågor etc. ingår i posten Kapitalförvaltningskostnader i resultaträkningen.

Ersättningar till anställda

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. VFF Pension saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas under tiden medarbetaren arbetar på föreningen. Mer om ersättningar till anställda finns att läsa i förvaltningsberättelsen under icke finansiell information.

Skatt, avkastningsskatt

Årets skattekostnad består av avkastningsskatt. Avkastningsskatt är inte en skatt av resultatet utan skatt som betalas och beräknas på VFF Pensions tillgångar. De försäkrades försäkringskapital belastas sedan med uttag av avkastningsskatt. Kostnaden för detta redovisas som skattekostnad.

BALANSRÄKNINGENS POSTER

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan övriga fordringar, aktiefonder och räntefonder, derivat med positiva värden samt likvida medel. Bland skulder och eget kapital återfinns övriga skulder och derivat med negativa värden. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

T o m 1 januari 2018 redovisas finansiella instrument enligt IAS 39 och efter 1 januari 2018 redovisas de enligt IFRS9.

Klassificering och värdering av finansiella instrument

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde klassificeras i en hierarki, vilken visar betydelsen av indata som används vid värderingen. I nivå 1 finns finansiella instrument med ett noterat pris på en aktiv marknad. Nivå 2 inkluderar finansiella instrument med information baserad på observerbar marknadsdata förutom ett noterat pris på en aktiv marknad. Nivå 3 inkluderar finansiella instrument där informationen inte baserats på observerbar marknadsdata. Verkligt värde i hierarkin framgår av not 10.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller VFF Pension inte längre har kontroll över tillgången. En finansiell skuld tas bort när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt upphört och VFF Pension inte längre har kontroll över skulden eller den är reglerad. En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

VFF Pension har som princip att hänföra samtliga placerings-tillgångar som är finansiella instrument, och som inte är aktier i dotter- eller intresseföretag, till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen dels därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden och dels därför att när det gäller räntebärande tillgångar så reducerar detta en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens och volatilitet som annars uppstår när livförsäkringstekniska avsättningar löpande omvärderas genom en diskontering med en aktuell ränta.

VFF Pensions tillgångar är f.n. endast i fonder och hänförs till respektive tillgångsslag utifrån underliggande innehav i fonden. Tillgångarna är uppdelade på följande tillgångsslag i balansräkningen:

- Aktier och andelar
- Obligationer och andra räntebärande placeringar
- Övriga finansiella placeringstillgångar – vilket i stort motsvaras av hedgefonder

Derivat

Derivatinstrument används för att sänka den finansiella ränterisken. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till beräknat verkligt värde där förändringen av värdet redovisas som realiserat resultat då de har klassificerats som att de innehavs för handel.

Derivat med positiva verkliga värden redovisas som placerings-tillgångar medan derivat med negativa verkliga värden redovisas som skulder.

VFF Pension har ingått CSA-avtal, Credit Support Annex, med motparter om att ställa säkerhet för ingångna swap avtal. Derivatavtalen värderas dagligen och i de fall nettovärdet är positivt erhåller VFF Pension motsvarande värde från motparten i likvida medel. I de fall nettovärdet är negativt betalar VFF Pension motsvarande värde till motparten i likvida medel. Lägsta belopp att överföra är 2,5mkr. Hanteringen av ställda säkerheter har lagts ut till extern part.

VFF Pension har erhållit säkerhet till ett värde av 50 300 tkr per siste december 2018 vilket blir en skuld till motpart och ingår i posten övriga skulder i balansräkningen.

VFF Pension använder sig inte av säkringsredovisning.

Fordringar

Fordringar redovisas till anskaffningsvärde eller det värde som beräknas inkomma. Fordringarna består t. ex. av skattefordringar och saldo på skattekonto.

Likvida medel

Likvida medel består av tillgångar på bankkonton, ej erhållna likvider och erhållna ställd säkerhet.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter består av utgifter för kommande räkenskapsår och intäkter som intjänats under räkenskapsåret men som ännu inte har inkommit.

Eget kapital

Eget kapital består av balanserade vinstmedel och diskretionära delar, konsolideringsfond. Diskretionära delar/konsolideringsfond är medel som genom beslut av styrelsen fördelas ut på de försäkrade genom fastställd återbäringsränta. Till dess att de tilldelas de försäkrade är de en del av riskkapitalet. Årets resultat förs till konsolideringsfonden samt under året utbetald återbäring.

Försäkringstekniska avsättningar, livförsäkringsavsättning

De försäkringstekniska avsättningarna utgör kapitalvärdet av föreningens garanterade åtaganden. Storlek på reserven är lika med nuvärdet på framtida pensions- eller försäkringsutbetalningar. Diskonteringsräntan som används för räntekurvan tas fram enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2013:23 och den av FI publicerade räntekurvan har använts. Avsättningarna innehåller även antaganden om ränta, dödlighet och kostnader.

Den räntekurva som valts för perioden framgår av förvaltningsberättelsen.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring såsom livförsäkringsavsättning.

Diskretionära delar i försäkringsavtal

VFF Pension har gjort bedömningen att den möjlighet som ges till de försäkrade att erhålla ytterligare försäkringsförmåner, såsom framtida återbäring, utöver de garanterade, utgör diskretionära delar i enlighet med definitionen i IFRS 4. VFF Pension förfogar över beslutanderätten till återbäringen när det gäller såväl timing som belopp genom att VFF Pensions

styrelse beslutar över konsolideringspolicyn. De diskretionära delarna redovisas som en del av konsolideringsfonden till dess att de tilldelats försäkringstagarna eller annan förmånsberättigad. En tilldelning av återbäring redovisas som minskning av eget kapital.

Återbäringsränta

Försäkringskapitalet ökar med den s.k. återbäringsräntan som föreningen vid varje tidpunkt tillämpar. Återbäringsräntan bestäms utifrån den faktiska avkastningen på försäkringstillgångarna med hänsyn till föreningens konsolideringspolicy. Aktuella återbäringsräntor framgår av förvaltningsberättelsen.

Konsolideringsfonden består av upparbetad konsolidering.

Avsättningar och skulder

Avsättningar och skulder redovisas till anskaffningsvärdet eller det värde som förväntas betalas ut av VFF Pension.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter består av utgifter för kommande räkenskapsår och intäkter som har intjänats under räkenskapsåret men som inte erhållits innevarande räkenskapsår.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod dvs. den utgår från resultatet före skatt och justerar för icke likvid påverkade poster samt förändringar i balansräkningen som har påverkan på kassaflödet.

Likvida medel utgörs av banktillgångar på 218 303 tkr samt ej erhållen likvid på 8 645 tkr. I flödet från den löpande verksamheten ingår ränteinbetalningar på 18 412 tkr, ränteutbetalningar på 28 tkr och utdelningar 17 108 tkr, samt premieinkomster, försäkringsersättningar, köp och sälj av placeringstillgångar.

Justeringar av poster som inte ingår i kassaflöde utgörs av värdeförändringar av placeringstillgångar, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

NOT 2 UPPLYSNINGAR OM RISKER

RISKHANTERING

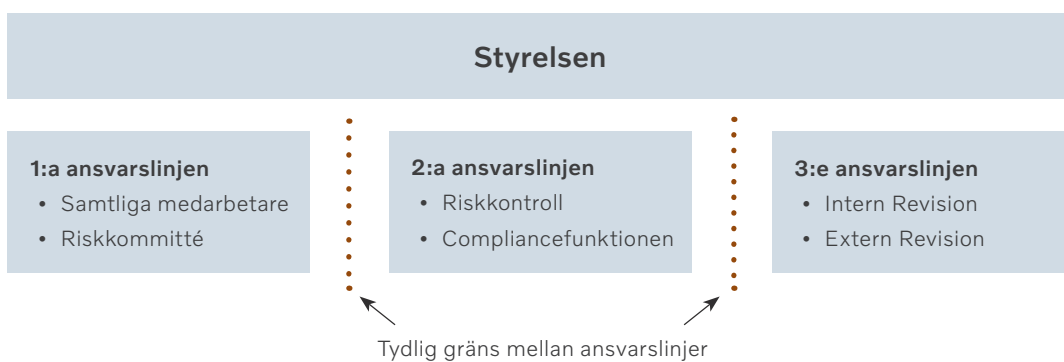
Verksamheten bygger på ett medvetet risktagande inom såväl administration av försäkringar som inom förvaltning av kapitalet. Detta innebär att verksamheten dagligen exponeras för olika typer av risker inom riskkategorierna; försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker och compliancerisker. Risker utgörs av de osäkerhetsfaktorer som påverkar verksamhetens möjlighet att uppnå satta mål.

Genom att identifiera, mäta, hantera, övervaka, kontrollera och rapportera dessa risker skapar styrelsen tillsammans med organisationen förutsättningar för att verksamheten har ett kontrollerat risktagande och bedrivs på ett sunt sätt. Verksamheten styrs även av legala krav på solvens, skuldtäckning, kapitalkrav m.m.

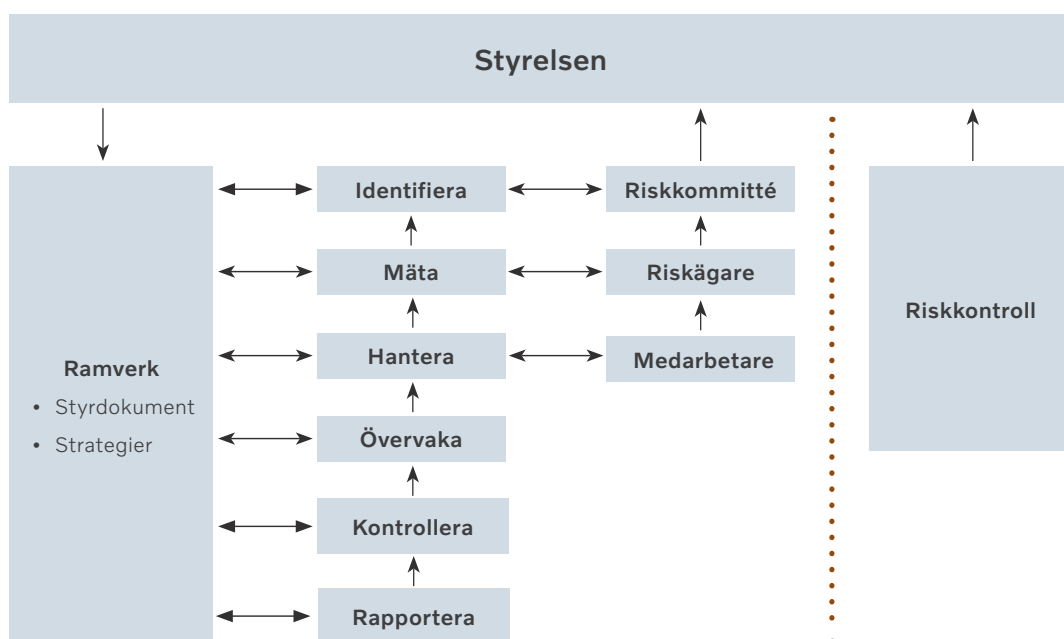
Styrelsen ansvarar för att VFF Pension har en riskhantering samt ansvarar för att årligen uppdatera de styrdokument som styr hanteringen såsom Riskpolicy och Placeringsriktlinjer. För att få en väl fungerande hantering har en Riskkommitté utsetts, där VD ansvarar för att styrelsen löpande får rapporter om kommitténs bedömningar kring de risker VFF Pension exponeras för.

VFF Pension har fördelat ansvaret kring sin riskhantering enligt följande:

För att kunna hantera, identifiera, mäta, hantera, övervaka, kontrollera och rapportera verksamhetens risker har ansvaret delats in i tre ansvarslinjer.

VFF Pension har utifrån ansvarslinjerna organiserat sin riskhantering enligt följande:

RISKRAMVERK

Riskramverket bygger på de strategier som styrelsen fastställer samt de aktuella styrdokument vars uppgift är att ge ledning och verksamhet vägledning för beslutsfattande och uppföljning av risker. Strategierna är utformade så att VFF Pension ska nå sina uppsatta mål på bästa sätt utan att exponeras för ett överdrivet risktagande.

RISKÄGARE

Riskägare utgör första ansvarslinjen och är medarbetare som har ett delegerat ansvar för att identifiera, mäta, hantera, övervaka, kontrollera och rapportera risker till riskkommittén. Riskägare är en medarbetare som har kunskap och insikt om sitt ansvarsområde eller avdelningschef.

RISKKOMMITTÉ

För att få en väl fungerande riskhantering har en riskkommitté utsetts, där VD ska ansvara för att styrelsen löpande får rapporter om kommitténs bedömningar kring de risker VFF Pension exponeras för.

Riskkommittén består av samtliga riskägare, f.n. VD, avdelningschefer, aktuarie och risk och avkastningsanalytiker. Riskkommittén har möten minst tre gånger om året för att göra gemensam översyn av VFF Pensions exponering av identifierade risker och hantering av dessa. Innan mötet ska riskägare ha gjort en genomgång av sina respektive risker. Kommittén ska sedan göra en samlad riskbedömning för hela verksamheten som tillsammans med VDs kommentar blir underlag för rapporteringen till styrelsen.

RAPPORTERINGSVÄGAR

Riskkommittén är ansvarig för att ta fram en riskbedömning av de mest väsentliga riskerna till styrelsen. VD ansvarar för att sammanställa rapporten, lämna sin kommentar samt föredra rapporten i styrelsen. Styrelsen erhåller även löpande en rapport från riskkontroll.

RISKAPTIT

Riskaptiten är den risknivå som styrelsen är villig att acceptera för att nå uppsatta mål.

RISKTOLERANS

VFF Pensions lägsta eller högsta tolererade risknivå som är fastställd av styrelsen.

RISKNIVÅ

Riskkommittén gör en samlad bedömning av risken utifrån sannolikhet och konsekvens. Givet satta nivåer blir risken kategoriserad som grön, gul eller röd. Där röd är en hög risk och grön är en låg risk. För att en risk ska accepteras ska den vara bedömd i linje med sin riskaptit.

Konsekvens netto (med nuvarande processer och kontrollåtgärder)

Försumbar (1)	Liten (2)	Måttlig (3)	Omfattande (4)	Katastrof (5)

Sannolikhet netto (med nuvarande processer och kontrollåtgärder)

Osannolikt (1)	Varje 2-5 år (2)	Vartannat år (3)	Flera gånger/år (4)	Varje månad (5)

Sannolikhet	5	10	15	20
	4	8	12	16
	3	6	9	12
	2	4	6	8
Konsekvens				

RISKKONTROLL

Risikkontroll utgör en andra oberoende ansvarslinje. Riskkontrollns ansvar är att

- kontrollera de väsentliga risker som VFF Pension exponeras för eller kan förväntas komma att exponeras för identifieras, följs upp och hanteras av riskägare
- identifiera risker som uppstår p.g.a. risker i bolagens riskhantering
- kontrollera att riskägare övervakar samtliga risker på ett effektivt sätt
- kontrollera och övervaka VFF Pensions riskhanteringsprocess

Risikkontroll är direkt underställd VD och rapporterar minst tre gånger per år sin samlade bedömning över väsentliga brister och risker som bolagen är exponerade för till styrelsen och VD.

ÖVERGRIPANDE RISKAPTIT

VFF Pensions styrelse har fastställt följande övergripande riskaptit:

- Solvensgraden ska ha målnivån 130 % med en övre toleransnivå på 150 % och en nedre toleransnivå på 112 %.
- Trafikljuskvoten ska ha en nedre toleransnivå på 112 %.

Risikkategorierna ska ha följande riskaptit:

- Försäkringsrisker bör ligga på en risknivå grönt till gult (låg aptit).
- Finansiella risker bör ligga på en risknivå gult till rött (hög riskaptit).
- Operativa risker bör ligga på en risknivå grönt till gult (låg riskaptit).
- Compliancerisker bör ligga på en risknivå grönt (mycket låg riskaptit).

När riskerna hamnar utanför ovan risknivåer har styrelsen fastställt en handlingsplan vad som ska ske för att få riskerna inom givna toleransnivåer.

RISKKATEGORIER

Identifierade risker som verksamheten är exponerad för är uppdelade i följande riskkategorier:

- Försäkringsrisker
- Finansiella risker
- Operativa risker
- Compliancerisker

Förklaring av riskkategorier, se tabell nedan.

FÖRSÄKRINGSRISKER

Försäkringsrisker är de risker som är direkt kopplade till försäkringsavtalen och VFF Pensions försäkringsbestånd.

Följande risker har identifierats som försäkringsrisk:

- Dödlighetsrisk (livsfallrisk, dödsfallrisk, katastrofrisk)
- Flytträttsrisk
- Reservesättningsrisk
- Annullationsrisk
- Driftskostnadsrisk
- Garantiränterisk

Riskerna identifieras, kontrolleras och rapporteras av aktuarien.

Inga geografiska exponeringsrisker finns eftersom alla försäkringar är tecknade i Sverige i SEK.

Dödlighetsrisk

De produkter VFF Pension tillhandahåller är sparprodukter vilket gör att inga riskförsäkringar erbjuds såsom t.ex. dödsfallsförsäkring. Dödsfallsriskerna för pensionsprodukterna med efterlevandeskydd består bl. a. av att dödligheten bland försäkringstagarna i föreningen blir högre än de antaganden som använts vid reservsättning. Dödlighetsresultaten följs löpande upp av VFF Pensions aktuarie och dödlighetsantaganden kan komma att ändras vid behov.

Livsfallrisker

Livsfallrisker består i att den faktiska dödligheten bland försäkringstagarna är lägre än den förväntade dödligheten enligt de antaganden som används vid reservavsättningen.

Förklaring av riskkategorier:

Risikkategori	Beskrivning	Principer för riskhantering
Försäkringsrisker	Risken att verkligt utfall avviker från prognos och antaganden avseende dödlighetsrisk, flyttrisk, annullationsrisk och driftskostnadsrisk.	Principerna för hantering av försäkringsrisker regleras huvudsakligen i stadgar och de försäkringstekniska beräkningsunderlagen, FTB.
Finansiella risker	Risker förknippade med placering av föreningens tillgångar och marknadsvärdering av försäkringstekniska avsättningar, FTA.	Principerna för hantering av finansiella risker regleras huvudsakligen av föreningens placeringsriktlinjer, skuldtäckningspolicy och Finansinspektionens krav enligt trafikljus.
Operativa risker	Risken för att oförutsedda händelser påverkar VFF Pensions uppsatta mål och strategier på ett oönskat sätt och som i sin tur kan leda till att föreningen inte kan infria sina åtaganden.	Principer för hantering av operativa risker regleras huvudsakligen av styrdokument.
Compliance risker	Risken att VFF Pension inte efterlever lagar, förordningar, EU-regler och andra externa föreskrifter samt policies, instruktioner och andra interna regler.	Principer för hantering av compliancerisk regleras huvudsakligen av policies och riktlinjer.

- PLUSpension ligger default med 5- årig utbetalningstid men försäkringen kan tas ut livsvarigt om försäkringen tecknats utan efterlevandeskydd. Har försäkringen ett efterlevandeskydd är längsta möjliga uttagstid 20 år.
- Volvo Företagspension har också 5-årig utbetalningstid med en möjlighet att ta ut försäkringen livsvarigt.
- Övriga produkter kan tas ut livsvarigt och där är exponeringen mot livfallsrisk något högre.

I trafikljuset som inrapporterades per 31 december 2018 var bruttokapitalkravet för dödlighetsrisk 30,3 mkr (27,7 mkr). Enligt gällande regelverk definieras dödlighetsrisk som ökning i FTA om dödfallsrisk minskar med 20 %. Värdet påverkas givetvis av förändringen av beståndets åldersstruktur och innehav av riskprodukter.

Flytträttsrisk

Fri flytträtt till annan försäkringsgivare råder för PLUSpension, SAF-LO och T10. Vid flytt tas en flyttavgift ut.

Stadgarna fastställer att vid flytt och återköp ska en marknadsjustering av försäkringsbeloppet göras. Det innebär att vid flytt från en underkonsoliderad avdelning görs ett avdrag på det kapital som flyttas ut motsvarande den procentuella underkonsolideringen. Stadgarna fastställer även en ettårsregel dvs. det måste ha förflutit ett år efter det att första premien betalades in innan försäkringen får flyttas.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisken är risken att de försäkringstekniska avsättningarna, FTA, inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall.

FTA är ett nuvärde på förväntade framtida utbetalningar i samband med försäkringsfall. Diskonteringsräntan tas fram enligt Finansinspektionens, FI, föreskrift FFFS 2013:23 vilket innebär att den räntekurva som används för att diskontera de framtida kassaflödena baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Kurvor presenteras månadsvis på FIs hemsida och verifieras av aktuarien.

Beräkningen av FTA sker utifrån de antaganden som finns i föreningens stadgar och den av FI publicerade räntekurvan.

Utöver dessa förändras FTA utifrån premieinkomster och utbetalningar av försäkringsfall, pensioner, återköp, flyttar etc.

Durationen av FTA dvs. skuldsidan kan variera p.g.a. den förändrade diskonteringsräntan och de förväntade framtida utbetalningar, men variationen är mycket liten från kvartal till kvartal. Duration per 2018-12-31 är 12,7 år (13 år).

Nedan tabell visar durationen per avdelning i FTA.

Datum	PLUSpension	Volvo Företagspension	SAF-LO	T10	VFF Totalt
2017-12-31	9,1	14,9	17,5	13,5	13,0
2018-12-31	8,6	14,2	16,9	12,7	12,7

Annulationsrisker

Annulationsrisker är risken att kunden återköper, överför, betalar i förtid eller upphör att betala premier för avtal på ett sätt som inte är förutsett. Dessa risker bedöms som låga eftersom försäkringarna endast har engångspremier. VFF Pension har inte några annulationer av försäkringar p.g.a. att försäkringstagare har återopat ångerrätt.

Endast PLUSpension är möjlig att återköpa eftersom det är en privat pensionsförsäkring. Under 2018 återköptes 7 (23) stycken traditionella försäkringar. Tjänstepensioner går inte att återköpa.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken definieras såsom risken att avgifterna från försäkringarna inte täcker faktiska kostnader. Denna risk följs löpande upp av aktuarie och ekonomichef samt stresstestas i Trafikljusrapporteringen.

Garantiränterisk

Garantiränterisk definieras såsom att den garanterade räntan är högre än totalavkastningen vilket medför att föreningen inte på sikt kan infria åtaganden mot de försäkrade. Garantiräntan framgår av stadgarna som fastställs av fullmäktige. Det är endast framtida premieinkomster som kan påverka och sänka den genomsnittliga garantiräntan.

FINANSIELLA RISKER

VFF Pensions långsiktiga avkastningsmål är att sträva mot 4 % med en acceptabel risknivå. För att infria detta mål fastställer placeringsriktlinjerna en väldiversifierad portfölj där inte enskilda tillgångsslag ska ha för stor påverkan på avkastning och risk.

Följande risker har identifierats som finansiella risker:

- Ränterisk
- Aktiekursrisk
- Valutarisk
- Kredit- och motpartsrisk
- Likviditetsrisk
- ALM-risk
- Skuldtäckningsrisk
- Solvensrisk
- Trafikljusrisk

Ränterisk

Ränterisk avser risken för att marknadsvärdet på föreningens räntebärande tillgångar sjunker då marknadsräntorna stiger.

Placeringsriktlinjer fastställer att normaldurationen för räntebärande tillgångar inklusive derivatinstrument skall normalt vara 5 år, min 3,5 år och max 10 år.

Aktiekursrisk

Med aktiekursrisk avses risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering förändras på ett ofördelaktigt sätt till följd av förändringar i aktiekurspriser. Aktiekursrisker motverkas främst genom diversifiering av aktieportföljen. För att minska risker och få en diversifiering i aktieportföljen är alla aktieinnehav placerade i fonder. Aktiekursrisken mäts varje kvartal i samband med trafikljusrapporteringen till Finansinspektionen.

I tabellen på nästa sida redovisas hur Kapitalbuffert och Solvensgraden skulle förändras vid nedgång i värdet på aktier eller förändring av marknadsräntor. Parametrarna har bedömts rimliga och att de kan ske under en 12 månaders period samt hur det skulle påverka VFF Pensions solvens.

Känslighetsanalys

tkr	2018-12-31			2017-12-31		
Riskparameter	Ränteförändring +1,00 %	Ränteförändring -1,00 %	Aktiekursfall ca -10 %	Ränteförändring + 1,00 %	Ränteförändring - 1,00 %	Aktiekursfall ca -10 %
Värdeförändring av tillgångar	-327 357	343 959	-269 239	-239 500	267 046	-387 787
Värdeförändring av FTA	-674 166	670 387	-	-504 546	576 364	-
Effekt på Kapitalbuffert	346 809	-326 418	-269 239	265 046	-309 318	-351 189
Solvensgraden	133 %	118 %	121 %	136 %	123 %	124 %

Riskreducering via derivatinstrument

Det är enligt riktlinjerna fullt möjligt att använda derivat i syfte att minimera den finansiella risken, anpassa durationen i ränteportföljen och/eller vid rebalansering av totalportföljen. VFF Pension får teckna räntederivat och aktiederivat och använder för närvarande denna möjlighet. Se not 15.

Valutakursrisker

Valutakursrisken avser risken att marknadsvärdet på föreningens tillgångar förändras på ett ofördelaktigt sätt till följd av förändringar i valutakurser. Valutakursrisken är främst koncentrerad till placeringarna i utländsk valuta.

Föreningens samtliga åtaganden/skulder är idag noterade i SEK. I placeringspolicyn liksom i de legala ramarna regleras möjligheten att placera i tillgångar noterade i annan valuta. Valutadimensionen är en risk/chans-dimension som ingår i placeringsöversvägandena såsom en variabel i riskhanteringen.

Valutarisken uppstår när värdet av placeringstillgången sjunker p.g.a. att placeringsvalutan sjunker i värde i förhållande till SEK. Inga placeringar i aktier valutasäkras i dagsläget.

Kredit- och motpartsrisk

Kreditrisk delas in i spreadrisk och motpartsrisk. Spreadrisk är risken att värdet av räntebärande placeringar minskar till följd av förändring av spreaden mot riskfria placeringar. Med motpartsrisk avses risken att motparten inte kan uppfylla sitt betalningsansvar vilket kan leda till att kreditförluster uppstår. Den kreditrisk som ligger i föreningens placeringstillgångar blir fortlöpande beaktad i trafikljusrapporteringen. Det är främst den långsiktiga effekten av svängningar och osäkerhet och dennas inverkan på solvens som utgör egentlig risk. Placeringsriktlinjerna fastställer limiter för kreditvärdighet på ränteinnehav.

Den sammanlagda kreditrisken i trafikljusrapporteringen per sista december 2018 var 197 mkr (104 mkr).

Kreditriskexponering:

tkr	Marknadsvärde 2018	Andel av total ränteportfölj 2018	Marknadsvärde 2017	Andel av total ränteportfölj 2017
AAA	3 126 391	76,83 %	3 058 411	75,50 %
AA+	14 048	0,35 %	26 405	0,65 %
AA	36 677	0,90 %	933	0,02 %
AA-	71 037	1,75 %	31 538	0,78 %
A+	190 216	4,67 %	177 594	4,38 %
A	69 774	1,71 %	178 994	4,42 %
A-	109 384	2,69 %	47 468	1,17 %
BBB+	136 860	3,36 %	126 538	3,12 %
BBB	60 540	1,49 %	24 854	0,61 %
BBB-	17 677	0,43 %	4 527	0,11 %
BB+	15 581	0,38 %	7 907	0,20 %
BB	2 277	0,06 %	544	0,02 %
Ingen rating	218 738	5,38 %	365 077	9,02 %
Summa	4 069 109	100 %	4 050 790	100 %

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk innebär att ett finansiellt instrument eller annan tillgång inte kan avyttras eller förvärvas vid avsedd tidpunkt utan större prisreduktion eller att transaktionen medför stora kostnader. För att reducera denna risk sker den största delen av placeringarna i likvida tillgångar och fonder som är noterade, det vill säga ska vara föremål för handel på börs eller reglerbara marknader. De flesta fonder ger en daglig likviditet, det är endast vissa hedgefonder där månadsvis likviditet medges samt innehav i illikvida fonder där likviditeten är låst en längre period.

För att följa upp behovet av likviditeten i verksamheten används likviditetsprognoser samt en likviditetsportfölj som innehåller likvider så att utbetalningar av pensioner, kostnader, löner m.m. täcks innan nästa inflöde av premier. Allt överskott i likviditetsportföljen förs till kapitalförvaltningen.

Löptidsanalys skulder:

tkr	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	över 10 år	Totalt 2018	Totalt 2017
Försäkringstekniskavsättning, diskonterad	241 285	1 125 092	1 491 805	3 950 110	6 808 292	6 423 756
Derivat, positiva värden	30 069	-	7 966	17 814	55 849	3 213
Derivat, negativa värden	-	-	-3 578	-4 488	-8 066	-18 105
Övriga skulder	60 273	-	-	-	60 273	-12 862
Summa	331 627	1 125 092	1 496 193	3 963 436	6 916 348	6 396 002

ALM-risk

ALM-risken definieras såsom risken att avkastningen från föreningens tillgångar inte uppfyller avkastningskraven på föreningens åtaganden, FTA, på lång sikt utan att bryta mot uppsatta risktoleranser. Detta kan leda till att föreningen tvingas placera om kapital vid ogynnsamma tillfällen vilket medför risk för framtida avkastningsnivåer och möjligheter till att generera återbäring.

Minst en gång per år genomförs en ALM-studie i syfte att finna den tillgångsportfölj som ger en optimal framtida avkastning med hänsyn till försäkringsåtaganden och legala krav. ALM-studien ligger också till grund för den normalportfölj styrelsen fastställer i Placeringsriktlinjerna.

Skuldtäckningsrisk

Enligt gällande regelverk ska VFF Pension ha tillgångar motsvarande de försäkringstekniska avsättningarna och dessa tillgångar ska föras i ett register, s.k. skuldtäckningsregister. VFF Pension upprättar ett skuldtäckningsregister månadsvis och per 2018-12-31 var skuldtäckningsgrad om 124 %, d.v.s. 24 % mer i tillgångar än försäkringsteknisk avsättning.

Enligt VFF Pensions Skuldtäckningspolicyn ska skuldtäckningsgraden alltid uppgå minst till 100 %. Vidare har interna nivåer på skuldtäckningsgraden fastställts och kring vem skuldtäckningsansvarig ska informera.

Nivå	Skuldtäckningsgrad	Information till
Målnivå	120 %	Styrelsen
Nivå 1	110 %	VD (extra rapport)
Nivå 2	105 %	Styrelsen (extra rapport)
Nivå 3	100 %	Finansinspektionen (extra rapport)

Solvensrisk

Solvensrisken definieras såsom risken för att föreningens eget kapital understiger erforderlig solvensmarginal. Denna risk kan innebära att omallokering måste ske på ett ofördelaktigt sätt mellan tillgångsslagen i syfte att säkra solvensen. Styrelsen har i Placeringsriktlinjerna fastställt att solvensen ska som lägst ligga på 112 %. Solvensmålet på medellångsikt, 3-5 år, är en solvensnivå på 130-150 %.

Stresstest enligt Trafikljusmodell

Ytterligare en riskanalys som genomförs minst kvartalsvis för VFF Pension är ett stresstest som mäter hur väl föreningen klarar av exponeringen mot olika finansiella risker och försäkringsrisker. Metoden som tillämpas i detta stresstest är Finansinspektionens tillsynsverktyg som heter Trafikljusmodell.

Per 2018-12-31 redovisades följande uppgifter i trafikljusrapporteringen till Finansinspektionen. Detta är ett sätt att mäta de risker som VFF Pension utsätts för.

Trafikljusmodell	2018-12-31	2017-12-31
Ränterisk	332 625	748 138
Aktierisk	934 874	1 143 002
Fastighet	31 314	-
Kreditrisk	197 461	103 764
Driftskostnad	1 663	1 685
Dödlighet	30 311	27 660
Annulation	11 591	10 842
Bruttosumma kapitalkrav	1 539 839	1 675 017
Reduktionsfaktor	65,8 %	72,52 %
Total risk/kapitalkrav netto	1 013 394	1 214 679
Kapitalbuffert	1 278 337	1 583 565
Över/underskott	264 943	368 886
Rött ljus	NEJ	NEJ

VFF Pension lämnar kvartalsvis in trafikljusrapportering till Finansinspektionen och har inte rapporterat s.k. rött ljus vid något tillfälle.

OPERATIVA RISKER

Med de operativa riskerna avses oförutsedda händelser som påverkar VFF Pensions uppsatta mål och strategier på ett oönskat sätt och som i sin tur kan leda till att VFF Pension inte kan infria sina åtaganden.

VFF Pensions organisation har ett relativt fåtal medarbetare som ska hantera ett stort antal olika processer, detta gör att verksamheten är nyckelpersonsberoende. För att hantera detta följs nyckelpersonsberoende upp löpande i Riskkommittén och ett ständigt arbete pågår för att ha backup och rutiner på plats vad gäller de allra viktigaste processerna, de som har identifierats som nyckelprocesser.

Följande risker har identifierats inom operativa risker:

- Processrisk
- Kundinformation
- IT-risker
- Affärsrisker

Processrisk

Processrisk innebär att det finns fel och brister i rutinerna som kan leda till ekonomiska, affärsmässiga eller förtroendemässiga förluster. De kan orsakas av bristande intern kontroll eller bristfälliga system. Här ingår även risken för att föreningen är nyckelpersonsberoende.

Det pågår ett kontinuerligt arbete med översyn av de löpande rutinerna och att det finns rutinbeskrivningar. Verksamhets-systemet 2c8 används för att visualisera nyckelprocesser och berörda dokument.

Ett incidentsrapporteringsystem används för att identifiera problemområden och risker samt initiera förbättringar av rutiner och systemstöd. Samtliga medarbetare är ansvariga för att lägga upp ett ärende när en incident har inträffat. Varje kvartal och årsskifte sammanställs en incidentrapport, innehållande statistik avseende olika typer av incidenter samt planerade och genomförda åtgärder. Rapporten blir en del av Compliance-rapporten till styrelsen.

Kundinformation

För VFF Pension är det viktigt att de försäkrade får rätt information samt att den är enkel och transparent. VFF Pension får inte och ska inte ägna sig åt rådgivning utan den viktigaste uppgiften är att informera de försäkrade om pension i allmänhet. Risken finns att felaktig information skapar missnöjda kunder vilket kan skapa en risk för lägre förtroende från de försäkrade för VFF Pension.

IT-risker

VFF Pensions verksamhet är mycket IT beroende och det försäkringssystem som används har VFF Pension utvecklat själv. Detta skapar flexibilitet men innehåller även risker för fel eller ineffektivitet.

Affärsrisker

Affärsrisker är risker som kan uppstå och gör det svårt för VFF Pension att följa sin verksamhet och affärsplan. Det finns en risk i att uppdragsgivarna väljer bort föreningen som försäkringsgivare eller t ex att regulatoriska krav gör det svårt för föreningen att driva affären. VFF Pensions styrelse sätter upp strategiska långsiktiga mål och risken är att dessa inte kan uppfyllas.

COMPLIANCERISKER

Compliance risken innebär att VFF Pension inte lever upp till de lagar och regelverk som styr verksamheten.

Följande risker har identifierats som compliancerisk:

- Regelefterlevnadsrisk
- Intern styrning och kontroll
- Risk för intressekonflikter
- Fit & Proper
- Outsourcing/uppdragsavtal
- Politiska risker (omvärldsrisk)
- Mål- och belöningsrisker

Regelefterlevnadsrisk

VFF Pension lever i en mycket reglerad värld där det finns risk att verksamheten inte lever upp till ställda lagar och regler. Men det finns även en risk i att verksamheten inte lever upp till de interna regelverken och styrdokument. För att hantera denna risk så gör både complianceansvarig och riskkontroll löpande stickprov och kontroller.

Intern styrning och kontroll

I dagsläget ska VFF Pension uppfylla kraven i Finansinspektionens, FI, FFFS 2005:1 som verkar för att finansiella bolag har en god kultur för styrning och kontroll. Det allmänna rådet visar FIs för hur en god intern styrning och kontroll kan uppnås, hur risker bör hanteras och kontrolleras, hur en god regelefterlevnad säkerställs samt hur en oberoende granskningsfunktion, intern revisor, bör vara organiserad. Även hur uppdragsavtal, outsourcing, bör hanteras.

Risken finns i att VFF Pension inte uppfyller ovan ställda krav.

Risk för intressekonflikter

En risk för intressekonflikt uppstår när två parter har motstridande intresse och det är inte uppenbart för parterna vilka intressen eller motiv den andre parten har. Detta kan uppstå när t.ex. en beslutsfattare i VFF Pension representerar en eller flera intressen, när avtal upprättas med närstående bolag eller vid utläggning av verksamhet. Därför är det viktigt att VFF Pension identifierar tillfällen när intressekonflikter uppstår och hanterar dessa enligt gällande styrdokument.

VFF Pension styrelse och ledning gör löpande uppföljningar och diskuterar intressekonflikter. Styrelsen och medarbetare rapporterar årligen in sidouppdrag för att eventuella intressekonflikter ska kunna identifieras.

Fit & Proper

Det är viktigt att VFF Pensions styrelse lever upp till kraven om redlighet och lämplighet. För nya ledamöter görs därför alltid en ledningsprövning hos Finansinspektionen.

Outsourcing/uppdragsavtal

Med outsourcing avses verksamhet som vanligtvis utförs av understödsföreningar i egen regi men som har lagts ut på extern uppdragsgivare. För VFF Pension är det dock viktigt att även om verksamhet har lagts ut ska VFF Pension ha lika god intern styrning och kontroll av den utlagda verksamheten som för det som hanteras i egen regi. Det är även viktigt att Finansinspektionen kan fortsätta bedriva tillsyn även av den utlagda verksamheten.

VFF Pension upprättar alltid särskilda uppdragsavtal med motpart när verksamhet eller tjänster har lagts ut. Finansinspektionen informeras när nya avtal skrivs eller när väsentliga förändringar sker av befintliga avtal.

Politiska risker

Det händer mycket i VFF Pensions omvärld som kan vara svåra att förutse och påverka. För att bevaka händelser som kan påverka VFF Pension är föreningen aktiv medlem i Tjänstepensionsförbundet som i sin tur är medlem i PensionsEurope. För VFF Pension gäller det att förutse dessa risker och hantera dem när styrelsen sätter sina strategier. En händelse som fick stor påverkan var när avdragsrätten för privat pensionssparande försvann. Det gäller att bevaka omvärlden utifrån rollen som försäkringsgivare och arbetsgivare.

Mål- och belöningsrisker

VFF Pension har inga rörliga ersättningar eller provisioner vilket gör att risken att medarbetare skulle ta onödigt höga risker för egenvinningss skull är eliminerad.

NOT 3 PREMIEINKOMST

Samtliga avtal avser direkt livförsäkring i Sverige och alla premier är engångspremier.

NOT 4 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

tkr	2018	2017
Utdelningar aktier och andelar	17 108	19 419
Ränteintäkter	41	8
Ränteintäkter, derivat	18 372	11 243
Valutakursvinster	20 537	15 963
Realisationsvinster (netto)		
Svenska aktier och andelar	82 390	57 995
Utländska aktier och andelar	126 311	135 163
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16 471	21 360
Alternativa investeringar	18 586	4 006
Derivat	365	3 052
Övriga finansiella intäkter	25 238	24 307
Summa	325 419	292 516

NOT 5 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

tkr	2018	2017
Svenska aktier och andelar	-	38 686
Utländska aktier och andelar	-	55 998
Alternativ investering*	-	19 544
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 098	5 426
Derivat	60 138	36 854
Summa	83 236	156 508

*hedgefonder

NOT 6 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

tkr	2018	2017
Utbetalda försäkringsersättningar	-190 845	-183 744
Annullationer och återköp	-433	-259
Summa	-191 278	-184 003

Utbetalda försäkringsersättningar avser utbetald garanti. Utbetald återbäring redovisas via konsolideringsfonden i eget kapital.

NOT 7 DRIFTSKOSTNADER

Specifikation av resultatposten driftskostnader

tkr	2018	2017
Driftskostnader i försäkringsverksamheten	-18 235	-16 631
Summa	-18 235	-16 631
Kostnader för kapitalförvaltningen	-3 569	-3 118

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Summa totala driftskostnader	-21 804	-19 749
<i>Specifikation av totala driftskostnader</i>		
Personalkostnader	-9 219	-8 722
Lokalkostnader	-390	-512
Övriga kostnader	-12 195	-10 515
Summa totala driftskostnader	-21 804	-19 749

VFF Pension har inga anskaffningskostnader för sina försäkringar; dvs. kostnader som uppstår i samband med tecknandet av avtal och det utbetalas inte några provisioner. Administrationskostnader avser driftskostnader för administration och handläggning av avtal, personalkostnader, lokaler, planerliga avskrivningar av immateriella och materiella tillgångar samt alla verksamhetsrelaterade kostnader.

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

tkr	2018	2017
KPMG		
Revisionsuppdrag	-508	-425
Övriga tjänster	-151	-7
Summa	-659	-432

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på föreningens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som för-
anleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga uppgifter. Allt annat är övriga tjänster.

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

tkr	2018	2017
Från driftskostnader omförda förvaltningskostnader	-3 569	-3 118
Räntekostnad	-28	-89
Valutakursförlust	-552	-8
Realisationsförluster		
Likvidation av dotterbolag	168	-1 608
Realiserad förlust, hedgefonder	-7 402	-
Realiserad förlust, derivat	-26 835	-65 996
Övriga finansiella kostnader	-12	-
Summa	-38 230	-70 819

NOT 9 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

tkr	2018	2017
Svenska aktier och andelar	-144 277	-
Utländska aktier och andelar	-155 551	-14 913
Räntevärdepappersfonder	-5 729	-1 269
Hedgefonder	-6 724	-
Fastighetsfonder	-22 224	-
Derivat	-364	-
Summa	-331 869	-16 182

NOT 10 FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

tkr	2018	2017
Klassificering		
<i>Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället</i>		
Aktier och andelar	3 194 924	3 511 889
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 227 812	4 050 790
Alternativa investeringar	779 199	644 171
Upplupna räntetäkter	8 169	2 542
Summa	8 210 104	8 209 392

Nettoresultat tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	-16 120	376 870
---	----------------	----------------

Tillgångar och skulder innehavda för handel		
Derivat med positiva värden	48 770	2 177
Derivat med negativa värden	-9 156	-19 611
Summa	39 614	-17 434

Nettoresultat tillgångar och skulder för handel	51 675	-14 847
--	---------------	----------------

Summa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	8 249 718	8 191 958
---	------------------	------------------

Verklig värdehierarki 2018

tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället</i>				
Aktier och andelar	3 124 325	-	70 599	3 194 923
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	4 227 812	-	-	4 227 812
Alternativa investeringar	442 035	318 293	18 870	779 199
Upplupna räntetäkter*	8 169	-	-	8 169
Summa	7 802 341	318 293	89 469	8 210 103

Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Derivat med positiva värden	-	48 770	-	48 770
Derivat med negativa värden	-	-9 156	-	-9 156
Summa	-	39 614	-	39 614

Summa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	7 802 341	357 907	-	8 249 718
---	------------------	----------------	----------	------------------

Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserat på Nivå 3

	Aktier och andelar	Övriga finansiella placeringstillgångar	Summa 2018
Ingående balans 2018-01-01	-	-	-
Orealiserad vints/förlust i resultaträkningen	-4 410		-4 410
Köp	75 009	18 870	93 879
Summa	70 599	18 870	89 469

Verklig värdehierarki				2017
tkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället</i>				
Aktier och andelar	3 511 889	-	-	3 511 889
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	4 050 790	-	-	4 050 790
Alternativa investeringar	126 721	517 450	-	644 171
Upplupna ränteutgifter	2 542	-	-	2 542
Summa	7 691 942	517 450	-	8 209 392

Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Derivat med positiva värden	-	2 177	-	2 177
Derivat med negativa värden	-	-19 611	-	-19 611
Summa	-	-17 434	-	-17 434

Summa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	7 691 942	500 016	-	8 191 958
---	------------------	----------------	----------	------------------

Finansiella tillgångar är klassificerade enligt följande nivåer:

Nivå 1: Verkligt värde bestämt enligt priser som är noterade på aktiva marknader för samma instrument.

Nivå 2: Verkligt värde bestämt utifrån från direkt eller indirekt observerad marknadsdata som inte är inkluderade i nivå 1.

Nivå 3: Verkligt värde bestämt utifrån data som inte är observerbar på marknaden.

NOT 11 EFFEKT AV ÖVERGÅNG TILL IFRS

tkr	Bokfört värde 2018-01-01	Kategori enligt IAS 39	Kategori enligt IFRS 9
Tillgångar			
Aktier och andelar	3 511 889	Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 050 790	Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option	Verkligt värde via resultatet
Derivat	2 177	Innehav för handelsändamål	Verkligt värde via resultatet
Övriga finansiella placeringstillgångar	644 171	Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option	Verkligt värde via resultatet
Övriga fordringar	58	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Likvida medel	106 363	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12 765	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa tillgångar	8 328 213		
Skulder			
Derivat	19 611	Innehav för handelsändamål	Verkligt värde via resultatet
Övriga skulder	9 000	Andra finansiella skulder	Upplupet anskaffningsvärde
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 026	Andra finansiella skulder	Upplupet anskaffningsvärde
Summa skulder	30 637		

NOT 12 AVKASTNINGSSKATT

tkr	2018	2017
Avkastningsskatt	-6 347	-5 895
Summa	-6 347	-5 895

NOT 13 AKTIER OCH ANDELAR

tkr	2018		2017	
	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Svenska aktier och andelar	806 219	629 846	967 729	647 080
Utländska aktier och andelar	1 720 022	1 300 401	1 889 415	1 314 243
Fastighetsfond	668 683	505 645	654 745	473 120
Summa	3 194 924	2 435 892	3 511 889	2 434 443

NOT 14 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

tkr	2018		2017	
	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde
Andelar i räntevärdepappersfonder	3 658 533	3 500 630	3 372 919	3 256 497
Företagsobligationsfonder	569 279	528 378	677 871	612 857
Summa	4 227 812	4 029 008	4 050 790	3 869 354
Varav noterade värdepapper	4 227 812	4 029 008	4 050 790	3 869 354

NOT 15 ÖVRIGA FINANSIELLA PLACERINGAR

tkr	2018		2017	
	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Alternativ investering	779 199	733 990	644 171	592 238
Summa	779 199	733 990	644 171	592 238

Övriga finansiella placeringar avser hedgefonder och en investering i real tillgång.

NOT 16 DERIVAT

tkr	2018				2017	
	Nominellt	Verkligt värde	Verkligt värde	Nominellt	Verkligt värde	Verkligt värde
Ränterelaterade instrument		Tillgång	Skuld		Tillgång	Skuld
Swappar	1 140 000	18 702	9 156	730 000	437	19 611
Swaptioner	-	-	-	50 000	364	-
Summa	1 140 000	18 702	9 156		801	19 611*

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Aktierelaterade instrument

Svenska aktiederivat	200 000	9 101	-	200 000	900	-
Utländska aktiederivat	74 000**	20 967	-	71 000**	476	-
Summa		30 068	-		1 376	
Totalt derivat		48 770	9 156		2 177	19 611*

* Verkligt värde swappar är ex upplupen ränta på 8 169 tkr (2 542 tkr).

**USD

Samtliga derivat klassificeras som innehav för handelsändamål vilket gör att bokfört värde är lika med verkligt värde. Derivaten redovisas brutto i balansräkningen dvs. derivat med positivt värde är en finansiell tillgång och derivat med negativt värde är en finansiell skuld.

Samtliga aktiederivat och utländska derivat har en återstående löptid på mindre än ett år medan swappar har en genomsnittlig återstående löptid om 11 år.

VFF Pension har tecknat ramavtalet, ISDA-avtal, och CSA-avtal, Credit support annex, med olika motparter.

För de derivatavtal VFF Pension har ingått med motpart sker daglig värdering och clearing av skuld eller fordran. I de fall samtliga derivatavtal är positiva erhåller VFF Pension säkerhet från motpart och i de fall de är negativa betalar VFF Pension till motpart. VFF Pension har per siste december erhållit säkerhet i form av likvida medel på 50 200 tkr (ställd säkerhet 13 260 tkr).

NOT 17 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

tkr	2018	2017
Upplupen fondbolagsrabatt	8 645	10 199
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	432	24
Summa	9 077	10 223

NOT 18 LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

tkr	2018	2017
Ingående balans	6 423 756	6 203 866
Inbetalda premier	381 722	336 944
Utbetalda Försäkringsersättningar	-191 278	-184 003
Uppräkning med diskonteringsränta	120 443	53 905
Effekt av ändrad diskonteringsränta	79 780	-40 362
Justering p.g.a. ändrad metod	-	73 584
Avgiftsbelastning	-23 364	-23 307
Avkastningsskatt	-8 143	-7 662
Övrigt	25 376	10 791
Utgående balans	6 808 292	6 423 756
Förändring via resultaträkning	-384 537	-219 890

NOT 19 ÖVRIGA SKULDER

tkr	2018	2017
Leverantörsskulder	1 102	745
Avdragen skatt på pensioner	6 726	6 155
Sinkskatt på pensioner	54	30
Erhållen säkerhet, derivatavtal	50 300	-
Övriga skulder	2 091	2 070
Summa	69 273	9 000

NOT 20 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA INTÄKTER OCH UPPLUPNA KOSTNADER

tkr	2018	2017
Upplupna semesterlöner och arbetsgivaravgifter	1 780	1 612
Övriga upplupna kostnader	244	414
Summa	2 024	2 026

NOT 21 MEDELTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

Medelantalet anställda, Sverige	2018	2017
Kvinnor	8	8
Män	3	3
Totalt	11	11

Könsfördelning, ledning	2018	2017
Styrelsen, kvinnor	1	1
Styrelsen, män	7	7
VD, kvinnor	1	1
Totalt	9	9

Kostnader för ersättningar till anställda	2018	2017
tkr		
Löner och andra ersättningar	5 746	5 359
Pensionskostnader	1 039	1 047
Sociala avgifter	2 138	1 991
Summa	8 923	8 397

Omförda personalkostnader till kapitalförvaltningskostnad	-1 482	-1 408
---	--------	--------

VDs ersättning och pensionskostnad ingår i ovanstående tabell.

Pensionskostnader avser erlagd betalning till Collectum för ITP1 och ITP2 och ITPK samt premie till Volvo Företagspension. Pensionsplanerna är både förmånsbestämda och premiebestämda.

LÖN OCH ARVODEN

Till styrelsen utgår arvode enligt fullmäktigebeslut. Det finns inga särskilda pensionsplaner för styrelsemedlemmar. Ersättningen till verkställande direktören består av fast ersättning samt pension. Styrelsen beslutar om lön till VD.

På nedanstående ersättningar tillkommer arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt.

Ersättningar och förmåner till styrelse och ledning

tkr	2018	2017
Verkställande direktör	1 556	1 538
– varav pensionskostnad	477	472
Styrelsens ordförande Glenn Bergström	32	32
Styrelseledamot Gert Andersson	33	31
Styrelseledamot Dan Lidesköld, sekreterare	40	36
Styrelseledamot Christina Munk-Hemberg	27	26
Styrelseledamot Dennis Ågren	34	32
Styrelseledamot Mikael Sällström	26	24
Styrelseledamot Bo Binnberg, tom dec 2017	0	27
Styrelseledamot Peter Krantz, from januari 2018	27	0
Styrelseledamot Hans Hansson	30	29

Styrelsearvoden för företagsrepresentanter tillfaller ledamotens arbetsgivare och inte styrelseledamot personligen. Företagsrepresentanterna har av sagt sitt arvode från och med 2019. Sekreterare erhåller ett fast belopp på 700 kr per protokoll. Utöver styrelsearvoden betalas 700 kr per möte till fullmäktiges representanter.

PENSIONER

Inga pensionsplaner utgår för styrelse medan VD och övriga medarbetare har pensionsplaner enligt kollektivavtal.

AVGÅNGSVEDERLAG

VDs anställningsavtal kan sägas upp med sex månaders uppsägningstid från vardera sidan. Sker uppsägningen från VFF Pensions sida äger VD rätt att under 9 månader från anställningen upphört att uppbära lön.

BEREDNINGS- OCH BESLUTSPROCESS

Ersättning till VD beslutas av styrelsen. Ersättning till andra ledande befattningshavare beslutas av VD.

Mer om ersättningspolicy och personal går att läsa i förvaltningsberättelsen.

NOT 22 INFORMATION OM NÄRSTÅENDE

Som närstående definieras styrelseledamöter och ledning i VFF Pension och deras nära familjemedlemmar. Inga transaktioner har förekommit.

NOT 23 STÄLLDA PANTER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSE

tkr	2018	2017
Ställda panter		
Säkerhet för ingångna swapavtal	-50 300	13 260
Eventualförpliktelser	-	-

Ställd säkerhet är för ingångna avtal enligt ISDA och CSA och är ställd i likvider. 2018 har VFF Pension erhållit likvid.

NOT 24 DISPOSITION AV ÅRETS RESULTAT

Styrelsen föreslår att årets resultat på -183 120 370 kr disponeras enligt följande:

Ur Konsolideringsfond tages (kronor)	183 120 370
Summa	183 120 370

NOT 25 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

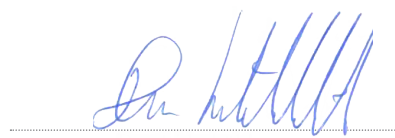
Utöver det som beskrivs i förvaltningsberättelsen har inga nya väsentliga händelser inträffat.

Styrelsens undertecknande

Göteborg den 27 mars 2019

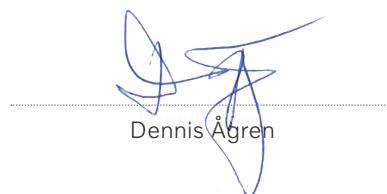
Glenn Bergström
Ordförande

Dan Lidesköld
Sekreterare

Mikael Sällström

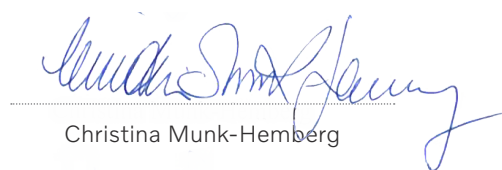
Dennis Ågren

Hans Hansson

Elisabeth Mosséen

Christina Munk-Hemberg

Gert Andersson

Jakob Nilsson

Marie Hagstedt
VD

Vår revisionsberättelse har avgivits den 8 april 2019

Mikael Ekberg
Auktoriserad revisor

Sigge Kleen
Auktoriserad revisor

Ordlista och definitioner

Duration

Duration är ett mått avseende ränterisk och anger vad som händer när alla marknadsräntor förändras lika mycket. Duration visar hur känsligt värdet på ett eller flera räntebärande värdepapper är för förändringar i räntenivån. Ju högre duration, desto känsligare är värdet. Duration uttrycks normalt i år.

För en nollkupongare, dvs. en obligation som inte ger någon utdelning under dess löptid, är durationen lika som den totala löptiden på nollkupongaren.

Förvaltningskostnadsprocent

Förhållandet mellan driftskostnader och placeringstillgångarnas genomsnittliga värde multiplicerat med 100.

Kapitalbas/Solvensmarginal

Beräknas enligt gällande föreskrifter från Finansinspektionen och utgör föreningens egna kapital.

Solvensmarginalen är den lägsta tillåtna kapitalbasen. Kapitalbas är det egna kapitalet (reducerat med immateriella tillgångar). Solvensmarginal är 4 % av livförsäkringsavsättningen.

Kollektivt konsolideringskapital

Skillnaden mellan försäkringsföreningens tillgångar värderade till verkligt värde minskade med finansiella skulder och föreningens totala åtagande multiplicerat med 100.

Kollektiv konsolideringsgrad

Försäkringsföreningens tillgångar till verkligt värde i förhållande till föreningens totala åtaganden dvs. det som både är garanterat och ej garanterat.

Kollektiv konsolideringsgrad %

Förhållandet mellan försäkringsföreningens tillgångar till verkligt värde minskade med finansiella skulder och föreningens totala åtaganden multiplicerat med 100.

Konsolideringskapital

Eget kapital och återbäringsmedel inklusive övervärden.

Livförsäkringsavsättning

Föreningen beräknar sina avsättningar utifrån Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23. För att beräkna diskonteringsräntekurvan ska företagen utgå från marknadsnoteringar för ränteswappar samt en modellerad långsiktig terminränta. Marknadsräntorna ges full vikt upp till tio år, varefter de fasas ut linjärt upp till tjugo år och därefter ska kurvan fullt ut konvergera till den långsiktiga terminräntan.

Ränteswap

Swappar är finansiella instrument som innebär ett byte av kassaflöden mellan två parter på ett underliggande nominellt belopp. Ett swapavtal kan innebära att en part med ett fast kassaflöde vill byta till ett rörligt kassaflöde med en annan part som har ett rörligt kassaflöde och vill byta till ett fast kassaflöde.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och solvensmarginal och måste vara lägst ett för att uppfylla Finansinspektionens krav.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är 4 % av försäkringsteknisk avsättning, FTA, och 3 promille av positiva risksummor.

Solvensgrad

Försäkringsföreningens tillgångar till verkligt värde i förhållande till föreningens livförsäkringsavsättningar.

Totalavkastning

Direktavkastningen inklusive värdeförändring och realiserat resultat vid försäljning av placeringstillgångar i förhållande till verkligt värde på placeringstillgångarna.

Traditionell försäkring

Pensionsförsäkringen garanterar en viss ränta $f_n 0,7\%$.

vff
PENSION

VFF Pension M27 405 08 GÖTEBORG | Besök: Götaverksgatan 2
Tel: 031-66 12 10 | Fax: 031-66 16 61 | vff@volvo.com | www.vffpension.se